

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

ROK XLI.

Lwów, dnia 26 lipca 1937 r.

NUMER 7

T R E Ś C :

1. Opieka nad nauczycielami pracującymi naukowo oraz nauczycielami przodującymi w pracy wychowawczej, metodycznej, dydaktycznej i oświatowo-rolniczej str. 415.
2. Wynagrodzenie praktykantów urzędniczych str. 417.
3. Odciążenie Policji Państwowej str. 417.
4. Obrona w komisjach dyscyplinarnych dla nauczycieli str. 418.
5. Dozwalanie podręczników i czasopism str. 419.
6. Przesyłanie kart ewidencyjnych uczestników P. Z. E. przeniesionych z jednego kuratorium do drugiego str. 420.
7. Pomiar grawimetryczne str. 421.
8. Listonosze wiejscy str. 422.
9. Koła Szkolne Krucjaty Eucharystycznej w szkołach powszechnych str. 423.
10. Zwolnienie od obowiązku prowadzenia ćwiczeń dziesięciominutowych i środków-cyjnych str. 424.
11. Świadectwa ukończenia szkoły więziennej str. 425.
12. Wykaz pomocy i przyborów szkolnych w szkole I stopnia str. 426.
13. Instrukcja w sprawie nowoorganizowanych publ. szkół powsz. I-go stopnia oraz w sprawie zmiany stopnia publicznych szkół powszechnych — plan godzin str. 432.
14. Wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnych za egzamin ukończenia gimnazjum ogólno-kształcącego str. 434.

15. Egzamin uzupełniający z języka łacińskiego w zakresie programu gimnazjum ogólno-kształcącego str. 435.
16. Przyjmowanie uczniów szkół średnich zawodowych do szkół średnich ogólnokształcących str. 437.
17. Przyjęcie do liceum repetentów klasy VII gimnazjów prywatnych bez praw oraz kandydatów, którzy złożyli egzamin eksternów z VI klas gimnazjalnych str. 439.
18. Przekształcanie szkół krawiecko-bielizniarskich na szkoły krawieckie i szkoły bielizniarskie str. 440.
19. Przydział towarów spadłych z licytacji, szkołom zawodowym str. 440.
20. Zaliczenie szkół dokształcających zawodowych do kategorii szkół publicznych str. 441.

Organizacja szkół: Reorganizacja niektórych państwowych szkół zawodowych w r. 1937 str. 444. Organizacja państwowych gimnazjów krawieckich i państwowych gimnazjów bielizniarskich str. 445. Organizacja państwowych szkół przysposobienia kupieckiego I-go stopnia str. 450. Wykaz pryw. gimnazjów ogólnokształcących nowego ustroju uprawnionych w r. 1937/38 (prawa publ.) str. 453. Wykaz pryw. gimnazjów dawnego ustroju, których klasy VIII posiadają prawa gimn. państw. na r. 1937/38 i wykaz pryw. seminariów ochroniarskich z prawami szkół państw. w r. 1937/38 str. 456.

Konkursy str. 459.

Ogłoszenia: Uprawnienia dla absolwentów kursów śpiewu Muzycznego Ogniska Wakacyjnego w Liceum Krzemienieckim str. 461. Sprzedaż drewna na budowę publ. szkół pow. str. 462. Podręczniki dla szkół zawodowych str. 462. Tymczasowe programy nauki w liceach zawodowych str. 463. Wizytatorzy nauki religii rzym-kat. str. 463. Wizytator nauki grecko-katol. str. 463. Kurs korespondencyjny bibliotekarstwa str. 464. Centralne Archiwum Fonograficzne str. 464. Zbiórka na „Dar Narodowy“ 3-go Maja w obw. złoczowski str. 465. Książki i czasopisma: Książki do bibliotek uczniowskich str. 465.

Część nieurzędowa: Nadesłane str. 467.

1.

Opieka nad nauczycielami pracującymi naukowo oraz nauczycielami przodującymi w pracy wychowawczej, metodycznej, dydaktycznej i oświatowo-rolniczej.

*Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 47 z dnia 19 maja 1937 r.
(BP-9651137).*

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 151).

Pragnąc zwiększyć wydajność pracy nauczycieli szkół powszechnych, średnich i zawodowych wszystkich stopni i typów w dziedzinie naukowej i w zakresie teoretycznych i praktycznych poczynań wychowawczych, metodycznych oraz dydaktycznych, zarządzam co następuje:

1. Kuratoria Okręgów Szkolnych otoczą życzliwą opieką nauczycieli pracujących naukowo oraz nauczycieli przodujących w pracy wychowawczej, metodycznej, dydaktycznej i oświatowo-rolniczej.

W związku z tym Kuratoria (Inspektoraty Szkolne) zwrócą uwagę na wybitnych nauczycieli, zbiorą odpowiednie dane dotyczące się ich prac w zakresie wyżej wskazanym, celem zapewnienia im pomocy i opieki.

2. Przez określenie „nauczyciele pracujący naukowo” rozumieć należy:

a) nauczycieli zatrudnionych częściowo w uczelniach typu akademickiego (docenci, prowadzący wykłady zlecone);

b) nauczycieli, którzy posiadają w swym dorobku prace naukowe lub rozpoczęli pracę naukową pod kierunkiem lub kontrolą profesorów szkół akademickich.

3. Przez określenie „nauczyciele przodujący w pracy wychowawczej, metodycznej i dydaktycznej” rozumieć należy nauczycieli, którzy dzięki uzdolnieniom, zainteresowaniom i pracowitości, wykazują szczególną aktywność w tych dziedzinach pracy na terenie szkoły lub poza szkołą; odnosi się to w szczególności do kierowników ognisk metodycznych, do nauczycieli, współpracujących czynnie z ośrodkami metodycznymi oraz do nauczycieli, przodujących na terenie szerzej pojętej pracy wychowawczej wśród młodzieży.

4. Przez określenie „nauczyciele przodujący w pracy oświatowo-rolniczej” rozumieć należy nauczycieli szkół rolniczych i gospodarczych, którzy działalnością swą np. w zakresie hodowli, przetwórstwa, urzędzenia domu itd. przyczyniają się wybitnie do gospodarczego i kulturalnego podniesienia społeczeństwa.

5. Opieka władz szkolnych nad wspomnianymi wyżej nauczycielami może polegać na:

a) udzielaniu w miarę możliwości zniżki godzin, urlopów płatnych lub bezpłatnych w celu ułatwienia im naukowych badań teoretycznych w kraju lub za granicą i umożliwienia związanych z tym wyjazdów;

b) przychylnym w miarę możliwości traktowaniu próśb w sprawie przenoszenia nauczycieli, wyszczególnionych w p. 2 niniejszego okólnika do środowisk, umożliwiających kontakt z niezbędnymi dla warsztatu naukowego pomocami i zbiorami;

c) czuwanie nad właściwym ustosunkowaniem się dyrekcji szkół do nauczycieli, prowadzących prace wymienione w okólniku; ujawnić się to może, o ile potrzeby szkoły na to pozwolą, bądź w odciążeniu ich od dodatkowych zajęć o charakterze administracyjnym, bądź też w udogodnieniach w planie godzin lekcyjnych.

6. Przyznanie udogodnień, ich rodzaj i wymiar, normuje:

a) odnośnie do nauczycieli, wyszczególnionych w p. 2 i w zakresie przewidzianym w p. 5 lit. a) niniejszego okólnika Ministerstwo W. R. i O. P. na podstawie wniosków Kuratoriów Okręgów Szkolnych umotywowanych i opatrzonych przewidzianymi w p. 7 załącznikami; wnioski te powinny być składane do dnia 1 maja każdego roku a w roku bieżącym do dnia 1 lipca;

b) odnośnie do nauczycieli, wymienionych w p. p. 3 i 4, sprawy te ułatwiają Kuratoria Okręgów Szkolnych w ramach ich możliwości.

Zakres przyznawania udogodnień określonych w p. 5 lit. b) i c) odnośnie do wszystkich nauczycieli pozostawiam kompetencji Kuratorów Okręgów Szkolnych, którzy corocznie w terminie do dnia 1 czerwca, a w roku bieżącym do dnia 1 lipca, podają Ministerstwu do wiadomości w jakiej mierze wykorzystali powyższe uprawnienia wraz z odpowiednimi motywami.

7. Nauczyciele, pragnący wyzyskać powyższe udogodnienia, powinni przedstawić Kuratorium: a) życiorys, b) wykaz dotychczas ogłoszonych prac wraz z ewent. załącznikami, c) krótkie przedstawienie i uzasadnienie zagadnień lub przedsięwzięć, do których opracowania i wykonania mają się przyczynić udzielone ulgi.

Ponadto kandydaci, wyszczególnieni w p. 2 lit. b) powinni załączyć zaświadczenia profesorów, pod którym kierunkiem wykonywują badania naukowe.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

2.

Wynagrodzenie praktykantów urzędniczych.

Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 9 lipca 1937 r.
Nr B. P. 13026/37.

Na skutek zapytania Ministerstwa Skarbu, czy postanowienia ustępu 3-go okólnika Prezydium Rady Ministrów Nr 30 z dnia 12 października 1935 r. L. 106-27/54 (Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr 91 z dnia 28 października 1935 r. BP. 23100/35 w sprawie ulg kolejowych) należy stosować również i do praktykantów urzędniczych w służbie państwowej, którzy jakkolwiek pozostają poza etatem, otrzymują w czasie praktyki wynagrodzenie w kwotach ryczałtowych 80, 100 wzgl. 120 zł jeśli chodzi o praktykantów I-szej kategorii, oraz 40 zł jeśli chodzi o praktykantów II-giej kategorii — Prezydium Rady Ministrów wyjaśniło w piśmie z dnia 15 kwietnia 1937 r. Nr 40-6/31 co następuje: „Co do praktykantów, którzy nie otrzymują uposażenia ściśle według norm, ustalonych w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781), Prezydium Rady Ministrów wyraża opinię, że należy ich uważać za bezpłatnych, a przyznane im wynagrodzenie ryczałtowe za zasiłki. Ponieważ służba przygotowawcza ma charakter publiczno-prawny, a uprawnienia praktykantów są unormowane przepisami, praktykanci płatni nie mogliby otrzymywać niższego uposażenia, niż określone w przepisach”.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *W. Przybyłowicz.*

3.

Odciążenie Policji Państwowej.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 68 z dnia 9 lipca 1937 r.
(B. P. 8269/37).

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1937 r. o Policji Państwowej postanawia w art. 1, że Policja przeznaczona jest do utrzymywania bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego. Jak wykazała jednak dotychczasowa praktyka, Policja Państwowa została obciążona szeregiem czynności nie należących do jej bezpośredniego zakresu działania, a wykonywanych bądź to na polecenie władz administracji ogólnej wydane w ich zakresie działania, bądź też na skutek żądań innych władz administracyjnych.

Ten stan rzeczy powoduje nadmierne obciążenie Policji, uniemożliwiając jej należyte wykonywanie zadań, do których została powołana,

a więc przede wszystkim funkcji związanych z koniecznością bezpieczeństwa i spokoju publicznego.

W związku z powyższym Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleca, aby władze szkolne, działając w granicach obowiązujących przepisów prawnych, zwracały się do Policji Państwowej czy to bezpośrednio, czy też za pośrednictwem władz administracji ogólnej, w sprawach nie związanych z bezpieczeństwem i spokojem publicznym — tylko w wypadkach istotnej potrzeby¹⁾

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *W. Przybyłowicz.*

Nr BP. 25229/37. O tym zawiadamia się Inspektoraty Szkolne z poleceniem zastosowania się.

Naczelnik Biura Personalnego: (—) *Wł. Zajdler.*

4.

Obrona w komisjach dyscyplinarnych dla nauczycieli.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr. 62 z dnia 23 czerwca 1937 r.
(BP. 1927/37).

I. Art. 83 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr 104 z 1932 r., poz. 873) i § 7 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 stycznia 1933 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko nauczycielom (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 217) nie zawierają wyraźnego przepisu, któryby postanawiał, że obrońcą w komisji dyscyplinarnej może być jedynie nauczyciel lub funkcjonariusz w służbie czynnej.

Wobec tego należy dopuszczać do obrony nauczyciela względnie funkcjonariusza państwowego emerytowanego, zamieszkałego na obszarze, na który rozciąga się zakres działania komisji dyscyplinarnej.

II. Zmieniając wyjaśnienie zawarte w ustępie ostatnim pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 31 maja 1935 r. Nr BP 7108/34, ustalam że pojęcia „funkcjonariuszów państwowych” w rozumieniu art. 83 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli nie należy ograniczać do kategorii, wymienionych w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663), ponieważ wyłączenie innych kategorii, a mianowicie sędziów i prokuratorów, oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej nie miałyby w art. 83 powołanej ustawy dostatecznego uzasadnienia.

¹⁾ Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 401.

III. Równocześnie uchylam okólnik Nr 93 z dnia 12 listopada 1935 r. (BP 24897/35) o interpretacji rozporządzenia w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

5.

Dozwalanie podręczników i czasopism.

*Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 23 czerwca 1937 r.
Nr II. Pr-4341/37¹⁾.*

Nr O. 14674/37. Rozporządzenie z dnia 14 stycznia 1937 r. Nr II Pr. 9354/36 o ocenie i używaniu książek, czasopism i pomocy szkolnych dla szkół powszechnych, szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 1 z r. 1937, poz. 4²⁾) ustaliło w sposób wyraźny zasadę, że w szkołach tych „mogą być używane tylko książki szkolne i czasopisma dla młodzieży, dozwolone przez Ministra W. R. i O. P.” (§ 55, o wydawaniu decyzji — § 1).

Pojęcie książki szkolnej zostało określone w § 2 rozporządzenia; do zakresu tego pojęcia należą m. in. książki do bibliotek uczniowskich. Zasadniczo to samo stanowisko zostało przyjęte w stosunku do pomocy szkolnych (§ 56 i § 1), podzielonych na dwie kategorie w § 3.

Zalecanie książek i czasopism do bibliotek nauczycielskich zostało również zastrzeżone wyłącznie dla Ministra W. R. i O. P. w § 4 i omówione w §§ 59—66 rozporządzenia.

Przepisy te nie są jednak w praktyce stosowane z należytą ścisłością. W celu uniknięcia nieporozumień w tej sprawie proszę Panów Kuratorów o zastosowanie się do wskazań następujących:

1. Ani Kurator Okręgu Szkolnego w „piśmie okólnym” itp., ani Kuratorium w bezosobowym komunikacie urzędowym nie może zezwalać na dopuszczenie do użytku szkolnego żadnej książki szkolnej (w znaczeniu, ustalonym w wymienionym rozporządzeniu) lub pomocy szkolnej, nie dozwolonej przez Ministra, ani też zalecać wydawnictw do bibliotek nauczycielskich, nie zaleconych przez Ministra.

2. Zgodnie z tym, w części urzędowej dzienników kuratorskich mogą być zamieszczane z zakresu tych spraw tylko bądź przedruki zarządzeń Ministerstwa, bądź komunikaty z wyraźnym powołaniem się w każdym przypadku na orzeczenie Ministra W. R. i O. P.

Komunikaty firm wydawniczych pt. „Nadesłane” itp. mogą być zamieszczane tylko w części nieurzędowej. To samo dotyczy również ko-

¹⁾ W brzmieniu pisma z dnia 3 lipca 1937 r. Nr I. Praw. 1103/2/37.

²⁾ Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 56.

munikatów instytucyj społecznych i państwowych wówczas, gdy nie zostały uprzednio aprobowane i poparte przez Ministerstwo.

3. Nawet w części nieurzędowej dzienników unikać należy takich tytułów i zestawień, które by mogły powodować pomieszanie z ministerialnymi spisami i wskazaniem.

4. Udzielanie przez Kuratoria wzgl. przez Inspektorów Szkolnych dodatkowych zezwoleń, przewidzianych w zdaniu drugim ustępu trzeciego § 55 i w ustępie pierwszym § 56 rozporządzenia Nr II Pr-9354/36, może dotyczyć, w razie potrzeby, tylko poszczególnych szkół i może się odbywać jedynie w ramach korespondencji z tymi szkołami lub ustnych upoważnień podczas wizytacji. Charakter przejściowy zezwoleń, udzielanych na mocy pierwszego ustępu § 56, został wyraźnie zaznaczony w końcu tego ustępu.

Analogiczne zasady dotyczą książek i pomocy szkolnych dla szkół zawodowych, z odpowiednim dostosowaniem się do postanowień rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 1936 r. Nr III UPr. 1475/36 o używaniu książek szkolnych oraz pomocy naukowych dla szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 2 z r. 1936, poz. 32¹⁾), przy tym wskazanie z p. 4 należy związać z drugim zdaniem § 1 tego rozporządzenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) W. Świętosławski.

6.

Przesyłanie kart ewidencyjnych uczestników P. Z. E., przeniesionych z jednego kuratorium do drugiego.

*Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 69 z dnia 10 lipca 1937 r.
(IR-4423/37).*

Założenie przez Państwowy Zakład Emerytalny wszystkim kuratoriom okręgów szkolnych kartotek o identycznym typie zielonych kartek ewidencyjnych wprowadziło jednakowy system ustalania stanów liczbowych uczestników Zakładu oraz należnych za nich sum składek emerytalnych, wykazywanych w nadsyłanych do Zakładu „ilościowych miesięcznych zestawieniach”.

Pewne trudności w tym zakresie istnieją jeszcze nadal w przypadkach przeniesień nauczycieli, urzędników lub niższych funkcjonariuszów, zatrudnionych w administracji szkolnej. Trudności te spowodowane są tym, że akta osobowe przeniesionych uczestników Państwowego Zakładu Emerytalnego przesyłane są z jednego kuratorium do drugiego nieraz ze

¹⁾ Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 272.

znacznym opóźnieniem, co powoduje przerwy w opłacaniu składek emerytalnych za tych uczestników państwowego Zakładu Emerytalnego.

Z wyżej wymienionych względów Ministerstwo zarządza, aby w przypadku przeniesienia z jednego kuratorium do drugiego nauczyciela, urzędnika lub niższego funkcjonariusza, zatrudnionego w administracji szkolnej, podlegającego ubezpieczeniu w Państwowym Zakładzie Emerytalnym, karta ewidencyjna przeniesionego uczestnika Zakładu (zielona) przesyłana była łącznie z wyciągiem z karty uposażenia (karty ewidencyjnej nie należy łamać przy przesyłce).

Zarządzenie to ma na celu całkowite uniezależnienie sporządzania ilościowych miesięcznych zestawień, odpowiadających faktycznemu stanowi rzeczy, od terminu przesyłania przez kuratoria akt osobowych przeniesionych nauczycieli, urzędników lub niższych funkcjonariuszów.

Teczki, zawierające akta osobowe uczestników Państwowego Zakładu Emerytalnego, należy oznaczyć napisem: Uczestnik Państwowego Zakładu Emerytalnego.

P. o. Dyrektora Departamentu: (—) *A. Nowak.*

7.

Pomiary grawimetryczne.

*Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 5 lipca 1937 r.
(Nr II. P. 5631/37).*

Główny Urząd Miar będzie wykonywał przez kilka najbliższych lat dla Państwowego Instytutu Geologicznego pomiary grawimetryczne. Pomiary te mają nie tylko praktyczne znaczenie przy wykrywaniu bogactw geologicznych, lecz również posiadają duże znaczenie dla geofizyki naukowej, czego dowodem są uchwały Komitetu Geodozyjno-Geofizycznego przy Radzie Nauk Ścisłych i Stosowanych. Pomiary te trwają na jednym miejscu 2—3 dni i odbywają się z reguły w pomieszczeniach zamkniętych (piwnicach, korytarzach itp.). Dotychczasowa praktyka Głównego Urzędu Miar wykazała, że w okresie wakacyjnym najłatwiej uzyskać odpowiednie do pomiarów pomieszczenia w budynkach szkolnych.

W związku z powyższym oraz z uwagi na okoliczności, iż od roku bieżącego pomiary będą prowadzone na dużą skalę, Ministerstwo prosi o wydanie polecenia, by kierownictwa szkół udzielały pomieszczenia w szkole do wykonania wzmiankowanych pomiarów delegatom Głównego Urzędu Miar, którzy winni wylegitymować się odpowiednim zaświadczeniem tego urzędu.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr M. Pollak.*

Nr I 16204/37. Podając powyższy komunikat Ministerstwa W. R. i O. P. do wiadomości, Kuratorium O. S. Lw. poleca Kierownictwom szkół w okręgu, aby delegatom Głównego Urzędu Miar za wylegitymowaniem się odpowiednim zaświadczeniem tego urzędu udzielały pomieszczenia w szkole do wykonania wzmiankowanych pomiarów.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: (—) *R. Koestlich*.
Naczelnik Wydziału.

8.

Listonosze wiejscy.

Nr. O. 12322/37. Dążąc do powiększenia zakresu działania, usprawnienia go i jak największego udostępnienia usług pocztowych dla wszystkich warstw obywateli, Państwowe Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, zgodnie z zapowiedzią Pana Ministra Poczty i Telegrafów, wyrażoną w czasie ostatniej sesji budżetowej ciał ustawodawczych — wprowadza na terenie Dyrekcji P. i T. we Lwowie, obejmującej województwo lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie, z dniem 1 lipca b. r. służbę listonosza wiejskiego.

Institucja ta, istniejąca już od szeregu lat na terenie województw zachodnich, zyskała sobie pełne uznanie i stała się dobrodziejstwem ludności wiejskiej, która dzięki niej została zrównana w możności korzystania z usług pocztowych z ludnością miejscowości, mających na miejscu placówki pocztowe.

Akcja zaprowadzenia służby listonosza wiejskiego napotyka jednak często na dość znaczne przeszkody. Do takich przeszkód należy brak odpowiednich punktów postoju w gromadach, obsługiwanych przez listonosza wiejskiego.

Podając powyższe do wiadomości na skutek pisma Dyrekcji Poczty i Telegrafów we Lwowie z dnia 5 czerwca 1937 r. Nr O. Org. 282/4075/37, Kuratorium O. S. Lw. oznajmia, że zezwala na zatrzymywanie się listonoszów wiejskich w budynkach szkolnych w tych miejscowościach, w których to okaże się konieczne.

Zechcą przeto Kierownicy, Kierowniczki szkół, tudzież PP. Nauczyciele, Nauczycielki, ze swej strony ułatwiać listonoszom wiejskim wykonanie ich zadania, współdziałać z organizacjami pocztowymi w propagowaniu tego rodzaju usług wśród ludności wiejskiej i zachęcać ją do korzystania z tych usług w jak najszerszej mierze.

W z. Kuratora Okręgu Szkolnego: (—) *R. Koestlich*,

9.

Koła Szkolne Krucjaty Eucharystycznej w szkołach powszechnych.

*Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 67 z dnia 8 lipca 1937 r.
(II, P. 6062/37).*

Po porozumieniu się z władzami kościelnymi ustalam, że na terenie szkół powszechnych mogą istnieć jako jedyne organizacje religijne dla młodzieży szkolnej wyznania rzymsko-katolickiego „Koła Szkolne Krucjaty Eucharystycznej”.

Organizacja Kół Szkolnych Krucjaty Eucharystycznej powinna się opierać na załączonym regulaminie.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

Regulamin Kół Szkolnych Krucjaty Eucharystycznej.

1. Dla pogłębienia wychowania religijnego i umiejętnego stosowania w życiu codziennym zasad religii katolickiej oraz kształtowania charakteru młodzieży, zakłada się w szkołach powszechnych organizację pod nazwą „Koła Szkolne Krucjaty Eucharystycznej”.

2. Środkami prowadzącymi do osiągnięcia powyższego celu są ćwiczenia religijne, modlitwa, przystępowanie do Sakramentów Św. i zebrania Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej.

3. Koła Szkolne Krucjaty Eucharystycznej powołuje do życia właściwy Ordynariusz diecezji. O założeniu Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej zawiadamia właściwe kierownictwo szkoły Ksiądz — Opiekun Koła.

4. Na czele Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej stoi jako opiekun ksiądz nauczający religii w szkole powszechnej, w której Koło powstaje. Jeżeli w szkole religii nie uczy kapłan, opiekunem Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej może być każdorazowy duszpasterz parafii, w której znajduje się szkoła, o ile w poszczególnym wypadku nie zgłosi umotywowanego zastrzeżenia wobec Ks. Biskupa Ordynariusza Kurator Okręgu Szkolnego. Ksiądz - Opiekun może do współpracy w Kole Szkolnym Krucjaty Eucharystycznej zaprosić członków grona nauczycielskiego religii rzymsko-katolickiej.

5. Członkiem Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej może być każdy przyjęty przez Opiekuna uczeń lub uczennica szkoły powszechnej, religii rzymsko-katolickiej, odznaczający się sumiennym spełnianiem obowiązków w domu i w szkole.

6. Składek od członków Kół Szkolnych Krucjaty Eucharystycznej na terenie szkoły nie pobiera się.

7. W Kole Szkolnym Krucjaty Eucharystycznej mogą być tworzone sekcje, odpowiadające zasadniczym celom i środkiem Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej.

8. Zebranie Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej powinny się odbywać przynajmniej raz na miesiąc w lokalu szkolnym, przeznaczonym na ten cel przez kierownictwo szkoły, albo — w braku miejsca w szkole — w innym miejscu obranym przez Księdza - Opiekuna. Na zebraniach może być obecny Kierownik Szkoły lub osoba religii rzymskokatolickiej, wyznaczona spośród grona nauczycielskiego. O każdym zebraniu Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej zawiadamia Ksiądz-Opiekun Kierownika Szkoły.

9. Ksiądz - Opiekun podaje do wiadomości Kierownictwa szkoły liczbę członków Koła Szkolnego Krucjaty Eucharystycznej, z końcem zaś każdego roku szkolnego krótkie sprawozdanie z pracy Koła.

10. Młodzież zorganizowana w Kołach Szkolnych Krucjaty Eucharystycznej może nosić odznakę Kół Szkolnych Krucjaty Eucharystycznej, posiadać sztandar według ustalonego wzoru oraz brać udział w obchodach i manifestacjach religijnych w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

11. Rozwiązać Koła Szkolne Krucjaty Eucharystycznej może Ordynariusz, majątek zaś tych Kół przechodzi wtedy na własność innej organizacji religijnej według jego rozporządzenia.

10.

Zwolnienie od obowiązku prowadzenia ćwiczeń dziesięciominutowych i śródlekcyjnych.

*Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr. 61 z dnia 30 czerwca 1937 r.
(II. W. 5737/37).*

Nr I 15585/37. Dziesięciominutowe ćwiczenia cielesne, objęte programami nauczania, dają często wyniki ujemne z powodu nieodpowiednich warunków w wielu szkołach powszechnych i średnich. Wobec tego zarządzam, aby od początku roku szkolnego 1937/38 ćwiczenia te prowadzono nadal tylko w tych szkołach, które mają względnie uzyskają odpowiednie warunki umożliwiające osiągnięcie istotnych korzyści z ćwiczeń.

Równocześnie uchylam nakaz prowadzenia tak zwanych ćwiczeń śródlekcyjnych, zarządzonych okólnikiem z dnia 15 października 1931 r. Nr I WF-4095/31 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11/31, poz. 129¹).

Jednakże polecam nauczycielstwu szkół wszystkich stopni i typów jak najskrupulatniej przestrzegać wietrzenia klas i pracowni w czasie za-

¹) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 41.

jęć szkolnych; moment ten powinien być połączony z przerwą w pracy, umożliwiającą młodzieży swobodny odpoczynek i rozprostowanie całego ciała. Pamiętać przy tym należy, że im młodsze dzieci w klasach i im bardziej niewygodne ławki, tym konieczniejsze są takie odpoczynki i przerwy.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świątostawski.*

11.

Świadectwa ukończenia szkoły więziennej.

*Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 63 z dnia 2 lipca 1937 r.
(II. P. 9502/37).*

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia, że świadectwo ukończenia szkoły więziennej przewidziane § 196 regulaminu więziennego wydają władze więzienne i że przedstawiciel inspektoratu szkolnego jest tylko jednym z członków komisji egzaminacyjnej szkoły więziennej.

Natomiast organizowanie egzaminów nadzwyczajnych z zakresu programu nauczania szkoły powszechnej leży całkowicie w kompetencji Władz Szkolnych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. w tej sprawie z dnia 31 marca 1926 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 9, poz. 100¹).

Uczniowie szkół więziennych oraz zakładów wychowawczych i poprawczych podległych Ministerstwu Sprawiedliwości mogą otrzymywać normalne świadectwa ukończenia szkoły powszechnej (bez szczególnego znaku zakładu pozbawienia wolności), o ile złożą egzamin nadzwyczajny z zakresu programu nauczania w szkołach powszechnych.

Dążąc do ułatwienia uzyskiwania przez więźniów i wychowanków zakładów wychowawczych i poprawczych podległych Ministerstwu Sprawiedliwości świadectw egzaminu nadzwyczajnego z zakresu programu nauczania szkoły powszechnej, Ministerstwo W. R. i O. P. okólnikiem Nr 70 z dnia 1 sierpnia 1936 r. (II. P. 4144/36²) zwolniło ich od obowiązku przedkładania świadectwa moralności. Poza tym Ministerstwo W. R. i O. P. zgadza się na odbywanie tych egzaminów na terenie szkół więziennych i zakładów wychowawczo-poprawczych oraz na powoływanie w skład komisji egzaminacyjnych kierowników i nauczycieli szkół więziennych i zakładowych, o ile posiadają oni kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach powszechnych lub zezwolenie na zatrudnienie w tych szkołach.

¹) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 304.

²) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 451.

Ułatwienia te przyczynić się mogą niezawodnie do rozwiązania sprawy opłat za egzamin nadzwyczajny, przewidzianych przez § 10 wspomnianego rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 31 marca 1926 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 9, poz. 100). Jednocześnie Ministerstwo przypomina okólnik swój Nr 146 z dnia 13 października 1933 r. (II. P. 4983/33) w sprawie nadzoru nad szkołami więziennymi¹⁾ oraz zwraca uwagę na §§ 185 do 208 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 1931 r. w sprawie regulaminu więziennego (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 577). Ministerstwo uważa za wskazane, by opiekę i nadzór nad szkołami więziennymi a zwłaszcza nad zakładami wychowawczymi i poprawczymi sprawował (w Wydziale O. P.) urzędnik, któremu powierzono sprawy szkolnictwa specjalnego.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr M. Pollak.*

12.

Wykaz pomocy i przyborów szkolnych w szkole I stopnia.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 50 z dnia 21 maja 1937 r.
(II. P. 4069/37).

W związku z wprowadzeniem nowych programów nauczania do publicznych szkół powszechnych I stopnia podaję do wiadomości dołączony wykaz koniecznych i pożądaných dla tych szkół pomocy i przyborów szkolnych

Po zaznajomieniu się z wykazem powinny poszczególne szkoły rozpocząć żywą akcję w kierunku celowego zaopatrzenia się najpierw w konieczne a potem w pożądanę pomoce i przybory szkolne, biorąc pod uwagę przede wszystkim te przedmioty, które mogą być wykonane w szkole.

Ponieważ zaopatrywanie szkół w wymienione pomoce i przybory szkolne będzie dokonywane najczęściej stopniowo, pożądanę jest ustalenie przez każdą szkołę kolejności zaopatrywania przy uwzględnieniu dotychczasowego stanu posiadania oraz aktualnych potrzeb nauczania i wychowania. Dla ułatwienia tej pracy zaznaczono w wykazie kursywą, w które pomoce i przybory szkolne spośród koniecznych należy w pierwszym rzędzie ze względu na potrzeby programowe zaopatrzyć szkołę.

Do czasu ogłoszenia wykazu pomocy i przyborów szkolnych dla szkół II i III stopnia wykaz niniejszy będzie stanowił dla tych szkół — obok ich programów — podstawę orientacyjną w zakresie zaopatrzenia w tej dziedzinie.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świątosławski.*

¹⁾ Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 463.

Wykaz pomocy i przyborów szkolnych w szkole I stopnia.

A. Każda szkoła I-go stopnia powinna posiadać chorągiew państwową, jeden zegar ścienny oraz dla każdej izby szkolnej: krzyż lub obraz święty, godło Państwa, portrety Prezydenta Rzeczypospolitej, Pierwszego Marszałka Polski i Marszałka Śmigłego-Rydza, jako też czarną tablicę o wymiarach co najmniej 1.50×1 m.

Każda szkoła powinna dążyć do posiadania odbiornika radiowego z głośnikiem.

B. Pomoce i przybory szkolne.

1) Konieczne.

Kilka obrazów biblijnych. **Obrazki i historyjki obrazkowe do nauki języka polskiego.* **Tablice ortograficzne.* Kilka obrazów z dziejów Polski. Portret Mickiewicza. Obrazy zabytków historycznych: Kościół Mariacki w Krakowie, Wawel, Zamek Królewski w Warszawie, Bełweder (tablice). **Zbiory pocztówek, ilustracyj z gazet, czasopism, albumy z uwzględnieniem ilustracyj do czytanych utworów literackich, tematów historycznych, krajoznawczych, geograficznych, przyrodniczych, technicznych itd. ze szczególnym podkreśleniem tematów, związanych z obroną Państwa.*

**Busoła i magnes.* **Plan miejscowości szkolnej.* Mapa województwa. *Mapa fizyczna Polski z podziałem na województwa.* Mapa fizyczna Europy z zaznaczeniem granic państw. *Mapa świata lub planigloby.* *Globus.*

**Urządzenie do hodowli bez światła* np. pudło tekturowe itp. **Pudło do hodowli gąsienic.* Słój o pojemności 5 L (akwarium). **Skrzynki do hodowli roślin na oknach zewnętrznych.* *Doniczki na kwiaty różnych wymiarów.* 2—3 słoje 1—2 l. do hodowli zwierząt i roślin wodnych. 2—3 szklanki z nakrywkami lub obcięte butelki — do kiełkowania.

Tablice ilustrujące budowę wewnętrzną człowieka.

Obrona przeciwgazowa (tablica). *Lampka spirytusowa z trójnogiem.* Siatka druciana z azbestem. *Terinometr szkolny* (od -18° do $+110^{\circ}$). Lejki np. odcięte od butelki. Termometr lekarski. *Kolba większa z korkiem i rurką.* *Latarnia elektryczna.* *Lupa.* **Blok.* *Lampa naftowa.*

**Liniał do kreślenia na tablicy.* *Metr sztywny z podziałką* (lub liniał do kreślenia na tablicy z podziałką metrową). *Kątownica.* *Cyrkiel do kreślenia na tablicy.* Waga z odważnikami zwykła. *Litr.* *Kwaterka.* *Mensurka kalibrowana na cm^3 .* **Model m^2 z podziałem na dm^2 .* *Model dm^3 z podziałem cm^3 .* **Model m^3 składany z 12 prętów.* **Liczydło na stojaku.* **Kartoniki z cyframi.* **Tarcza zegarowa z ruchomymi wskazówkami.* **Figury liczbowe w zależności od stosowanej metody.* **Tablica dodawania i mnożenia.* *Taśma miernicza (10 m i 20 m).

*) oznacza przedmiot, który można wykonać w szkole lub łatwo zdobyć bez specjalnych kosztów.

Paletki (blaszane lub drewniane) co najmniej 1 na 2 uczniów. *Pędzle do akwareli dla każdego ucznia kl. IV.* *Naczynka na wodę przy malowaniu co najmniej jedno na 2 uczniów. *Podkładki (z klejonki lub tektury) dla każdego ucznia.

Zbiornik lub beczulka (z zatyczką lub kurkiem) na wodę. *Miednica. Kubel lub cebrzyk na brudną wodę. Kosz lub skrzynka na odpadki.* *Wycieraczka do obuwia. *Szczotka do czyszczenia obuwia z błota. *Szczotka do czernidla lub pasty. *Szczotka do ubrania.

Oselka z piaskowca drobno ziarnistego. *Noże (10). Nożyceki (w ilości odpowiadającej połowie liczby kompletu lekcyjnego). Nożyce krawieckie. Igły w 3 wymiarach (w ilości odpowiadającej liczbie uczniów i uczennic klasy III). Naparstki w 3 rozmiarach (w ilości jw.). Zapasowe szydelka i druty dla uczennic klasy IV. Wykroje krawieckie papierowe dla uczennic kl. IV. Metr krawiecki z podziałką (tzw. centymetr).*

Węgielnica żelazna (np. 30×20). *Piłka ramowa dl. brzeszczotu ok. 50 cm (czopnica). Strug (równiak). Młotki wagi à 250 kg. Obcęgi. Kleszcze płaskie. Osnik. Świderek (zwojnik) ręczny grubości około 6—8 mm. Toporek wagi ok. 500 g. Pilnik do ostrzenia pił. Wkrętak dwustronny.* *Naczynie na klej. *Deski z otworami do umocowywania drewna. *Skrzynka (szafeczka, nosielko) na narzędzia. *Miarki centymetrowe.*

Stroik widelkowy C dwukreślne.

**Woreczki wypełnione kamyczkami, fasolą lub grochem w ilości równej połowie liczby uczniów najliczniejszego kompletu, który ma się nimi jednocześnie posługiwać.*

**Pileczki włóczkowe, z galganków lub z sierści w ilości j.w. Piłki skórzanę dęte Nr 5 (2 szt.). Palanty (3, różnej wielkości). Siatka ze słupkami i sznurkami. Chorągiewki większe (4). Szarfy co najmniej w 2 kolorach w liczbie odpowiadającej liczbie dzieci, ćwiczących równocześnie. Saneczki. Zapasowe łyżwy. Narty w okolicach, nadających się do jazdy na nartach.*

W szkole I-go stopnia, która prowadzi dział ogrodniczy.

Łopaty (4). Grabie (2). Widły do kopania (2). Motyki (3). Polewaczka (6 — 10 L.).

2) Pożądane.

Mapa ścienna Palestyny. *Wykres biegu roku kościelnego.

*Loteryjki wyrazowe i obrazkowe. *Abecadło ruchome. Obrazy ścienne do ćwiczeń w mówieniu (w szczególności z życia miejskiego i publicznego oraz z życia żołnierzy). Nieco większa liczba obrazów z dziejów Polski. Ważniejsze tablice statystyczne i wykresy dotyczące Polski współczesnej. Ważniejsze za- bytki historyczne Gniezna, Poznania, Lwowa i Wilna (tablice). *Piaskownica.

*Poziomocowy model góry. *Gnomon. Polityczna mapa Polski. Mapa uproszczona Polski. Obrazy ścienne do nauki geografii.

Uszkodzenie narządów wewnętrznych wskutek używania alkoholu (tablica). Walka z gruźlicą (tablica).

Tablice ścienne wyobrażające różne zwierzęta i rośliny nie znane lub mniej znane w Polsce. Tablice ścienne rzadkich okazów zwierząt i roślin w Polsce, podlegających ochronie. Grzyby jadalne i trujące (tablice lub album). Studnia wzorowa (tablica). W miarę możliwości inne tablice higieniczne, wymienione w spisie książek i pomocy szkolnych.

*Okazy ważniejszych minerałów w Polsce.

*Tablica z pozytywnym układem numeracji. Tablice z przykładami do rachunku pamięciowego. *Modele do nauki o ułamkach. Modele i siatki brył. Decylitr.

*Wiązanie dwu lat podłużne. *Wiązanie dwu lat poprzeczne. Pilka ramową (krzywica). Strug gładzik (zdziernik). Młotki à 300 g. Korba z wykrojnikami o wymiarach 10, 15 mm. Piłniki do drzewa o wymiarach około 20 cm. Tarniki do drzewa o wymiarach około 20 cm. Dłuta płaskie szerokości 10 i 20 mm. Przystrugnia (wspornica) kombinowana. Strugnica. *Przyrznie. Ława do umocowywania drewna przy struganiu ośnikiem. Ucinak do żelaza. Przebijak. Dociągacz.

Druki (książeczki oszczędnościowe, weksle, przekazy, czek i itp.).

4 stałe pięciolinie po jednej stronie tablicy szkolnej.

Skrzypce, fisharmonium, ewentualnie harmonium walizkowe.

*Skakanki (linki do skoków). *Palczki drewniane długości 30 cm.

W szkole I stopnia która prowadzi dział ogrodniczy.

Pazurki. Spulchniacz. Radelko. Nóż ogrodniczy. Sierp trawnikowy. *Sadniki (kolki do sadzenia rozsąd).

C. Materiały pomocnicze do nauki różnych przedmiotów.

1) Konieczne.

Kreda biała do tablicy. Gąbka lub ściereczka. Ściereczki do kurzu. *Gлина do ulepianek. Papier kolorowy do wycinanek.

*Niewymłócone kłosy zbóż. *Kilka zasuszonych łodyg lnu i próbka przędzy lnianej. *Kilkanaście martwych pszczół. *Przekroje gałęzi lub pni poprzeczne i podłużne. *Kawalki futra np. królika. *Mech płonnik z zarodnikami lub mech torfowiec. *Kawalki kory ze śladami kornika lub okazy uszkodzeń wywołanych przez inne owady. *Zasuszone owady — szkodniki np. bielonek, barczatka, sówka chojnowka itp). *Bibula do sączenia.

*Węgiel kamienny. *Torf. Woda wapienna. Świece. *Drut, blacha, deski, kerki itp.

*Liczmany rezerwowe (kasztany, krążki, patyczki itp.). Zapasowe komplety kredek. Komplety z 4 farb (niebieska, żółta, czerwona, czerń obojętna lub siena palona) dla klasy IV. *Ściereczki do pędzli. Tani papier pakunkowy i papier do ćwiczeń w malowaniu (zapas zależny od liczby uczniów).

*Sznurki, przędza, szare nici, dostępne materiały papierowe (papier, karton, cięta lektura) materiały drzewne różnego rodzaju oraz materiały dodatkowe (gwoździe, wkrętki, haczyki, klej itp.) lub zastępcze np. wiklina, rogożyna, sitowie, słoma, lyko, do zajęć praktycznych dla chłopców; dla dziewcząt — zapasowe materiały do szycia (płótno, półpłótno, surówka lub perkal).

Mydło do czyszczenia płam. *Ręcznik prócz osobistych ręczników dzieci. *Soda, popiół itp. do czyszczenia naczyń.

Kilka arkuszy papieru nutowego.

2) Pożądane.

*Papa czarna (kawalek). Papa szara (kawalek). Smola. Dostępne środki do wywabiania płam. Deska zniszczona przez grzyb domowy. Środki przeciwko molom, pluskwom itp. Różne materiały do zajęć praktycznych umożliwiające ich większe urozmaicenie i jak najlepsze dostosowanie do zadań kształcących i potrzeb życiowych. Rozkład jazdy.

D. Biblioteczka uczniowska.

1) Książki konieczne.

Co najmniej po 6 egz. 15 książek ze Spisu ministerialnego lektury uzupełniającej dla klasy IV. Bibliotekę należy uzupełniać w miarę ukazujących się spisów lektury uzupełniającej. Książki można kompletować stopniowo po 5 — 6 książek corocznie z uwzględnieniem związku z kursami nauki przypadającymi na każdy rok wg trzyletnich programów cyklicznych.

2) Książki pożądane.

Inne książki ze spisu lektury dla klasy IV-ej (w 1 egzemplarzu oraz inne dozwolone do bibliotek uczniowskich, zwłaszcza dla klas niższych I, II i III.

E. Apteczka szkolna.

Środki lecznicze i opatrunkowe.

1) Konieczne:

Broszurka „Pierwsza Pomoc“ P. C. K. . . . . 1¹⁾

1) ilości orientacyjne.

Wata odtłuszczona à 50 gr	200 g
Jodyna 5%	20 g
Pastyłki Burowa	10 past.
Woda utleniona	200 g
Krople Inoziemcowa	20 g
Krople walerianowe	20 g
Amoniak , ...	25 g
4 bandaże szer. 2 po 5 cm, 2 po 10 cm	
Agrafki	
Lignina	200 g
Opatrunki osobiste , ...	2 szt.
Gaza sterylizowana w paczkach à 1.10 m	4 paczki
Skrzynka zamykana na pomieszczenie środków leczniczych i opatrunko- wych.	

2) Pożądane:

Motopiryna à 0.5 , ...	20 tabl.
Talk w blaszance	100 g
Tanina , ...	20 g
Waselina borna	30 g
Ceratka (batyst Bilrotha) 30×40 cm	
Lepki plaster 2.5 cm na 1 m	6 szt.
Opaski różne	2 szt.
Chustki trójkątne , ...	2 szt.
Szyny składane (łubki drewniane)	2 pary
Szyny tekturowe , ...	2 szt.

13.

Instrukcja w sprawie nowoorganizowanych publ. szkół powszechnych I-go
Przejęciowy plan godzin szkoły II stopnia
po przekształceniu

K l a s a	W a r i a n t a. (bez kl. 4)					W a r i a n t b (bez kl. 4)				
	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V
Religia . .	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Język pol- ski	6	6	5	5	5	6	6	6	6	5
Historia . .	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
Geografia .	—	—	}3	}4	3	—	—	}3	}4	3/4
Nauka o przyrodzie	—	—			3	—	4/3			
Arytmetyka z geom. . .	3	4	4	4	3	3	4	4	4	4
Rysunek . .	}1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Zajęcia prakt. . . .			1	1	2	1	1	1	1	2
Śpiew . .	}1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ćw. cielesne										
Liczba godz. ucznia . .	13	14	17	18	24	15	16	19	20	26
Liczba godz. naucz . .	13	14	17	18	24	15	16	19	20	26

Razem godzin nauczycieli 86.
Ponadto 10 minut codziennych
ćwiczeń cielesnych z wyłą-
czeniem klas I i II. Każda
klasa uczy się oddzielnie.
Religii uczy nauczyciel tej
szkoły.

Razem godzin naucz. 96.
86 etatowych i 10 nadliczbo-
wych. Ponadto 10 minut co-
dziennych ćwiczeń cielesnych
z wyłączeniem klas I i II.
Każda klasa uczy się oddziel-
nie.

Religii uczy duchowny.

¹⁾ Niniejszy plan godzin jest uzupełnieniem okólnika Min. W. R. i O. P. Nr 56
z 1937 r., str. 371 (patrz notka pod linią; zapowiedziane tablice przykładowe na str. 375).

stopnia oraz w sprawie zmiany stopnia publicznych szkół powszechnych. o 3 nauczycielach w pierwszym roku ze szkoły I stopnia¹⁾.

W a r i a n t c. (z klasą 4 szk. I stopnia)						W a r i a n t d. (z klasą 6)					
I	II	III	IV	V	4	I	II	III	IV	V	VI
2	2	2	2	1+1	1+1	2	2	2	2	1+1	1+1
6	6	5	5	4+3	3+3	6	6	5	5	4+3	3+3
—	—	—	—	2+1	1+1	—	—	—	—	2+1	2+1
—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2+1	2+1
—	—	—	—	3+1	—	—	—	—	—	2+1	2+1
3	4	4	4	3+1	2+1	3	4	4	4	2+2	2+2
} 1	1	1	1	2		} 1	1	1	1	2	
		1	1	1	2			1	1	3	
} 1	1	1	1	1	1	} 1	1	1	1	1	1
				chl.	dziew.					chl.	dziew.
				1	1						
13	14	17	18	30	22	13	14	17	18	30	29
13	14	17	18	34		13	14	17	18	34	

Razem godzin nauczycieli 96. 86 etatowych i 10 nadliczbowych. Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych z wyłąc. kl. I i II. Kl. V (szk. II. st.) i 4 (szk. I. st.) mają godzin nauki równoczesnej w jednej izbie, poza tym kl. V ma 9 godz. nauki osobnej.

Razem godzin nauczycieli 96. 86 etatowych i 10 nadliczbowych. Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych z wyłączeniem kl. I i II. Klasa V i VI. mają 25 godzin nauki równoczesnej w jednej izbie, poza tym klasa V ma 4 godz. nauki osobnej, klasa VI 3 godziny.

z dnia 5 czerwca 1937 r. (II. P. 2504/37), ogłoszonego w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. (notka pod linią), rozesłane Inspektoratom nie będą drukiem ogłoszone.

Wynagrodzenie członków komisyj egzaminacyjnych za egzamin ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego.

Zarządzenie Minist. W. R. i O. P. z dnia 26 czerwca 1937 r.
(Nr II. R. 4832/37).

Nr II.15719/37. Na podstawie § 4 regulaminu egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego, ogłoszonego zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 22 lutego 1937 r. (II. S. 847/37 — Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3 z dnia 25 marca 1937 r.) zarządzam co następuje:

Za pracę przy egzaminach ukończenia gimnazjum delegowani do tych komisyj dyrektorzy i nauczyciele gimnazjów państwowych i prywatnych otrzymują:

1. Za każdą godzinę pracy przy egzaminach piśmiennych, ustnych lub na posiedzeniu komisji — wynagrodzenie w wysokości zł 2.40.

2. Za przeglądanie i poprawianie prac piśmiennych — za każdą pracę z osobna:

a) z języka polskiego (także i z innego języka nauczania szkoły) przewodniczący, nauczyciel - egzaminator zł 0.80,

b) z matematyki, języka łacińskiego, języka obcego nowożytnego — przewodniczący, nauczyciel - egzaminator zł 0.60.

3. Dyrektorzy i nauczyciele, delegowani do komisyj egzaminacyjnych obcej szkoły w tej samej miejscowości, w której stale urzędują, otrzymują wynagrodzenie tylko za udział w komisjach i poprawianie prac piśmiennych według norm określonych w pkt. 1 i 2.

4. Dyrektorzy i nauczyciele szkół państwowych, delegowani do komisyj egzaminacyjnych w innej miejscowości, otrzymują nadto — poza wynagrodzeniem, określonym w punkcie 3 — zwrot kosztów podróży według obowiązujących przepisów, zaś dyrektorzy i nauczyciele szkół prywatnych — zwrot: ceny biletu kl. II., kosztów na dojazdy ze stacji i do stacji kolejowej względnie przystani w formie ryczałtu po 3 złote za każdą miejscowość. Diety przysługują tylko za czas samej podróży, o ile nie trwa ona krócej niż 6 godzin, przy czym dyrektorom i nauczycielom szkół prywatnych należy wypłacać diety według VII grupy uposażenia.

5. Wizytatorzy, względnie urzędnicy kuratorium, biorący udział w komisjach egzaminacyjnych w tej miejscowości, w której urzędują, nie pobierają żadnego wynagrodzenia za pracę w komisjach; jeżeli zaś są delegowani do komisyj w innej miejscowości, otrzymują jedynie diety i zwrot kosztów podróży według obowiązujących przepisów.

6. Woźni zakładów państwowych, o ile są zatrudnieni poza obowiązkowymi godzinami w szkołach średnich ogólnokształcących przy

odbywaniu egzaminów, otrzymują za każdą godzinę kwotę, odpowiadającą jednemu punktowi uposażenia państwowego.

Podsekretarz Stanu: (—) *Jerzy Ferek Błeszyński*.

15.

Egzamin uzupełniający z języka łacińskiego w zakresie programu gimnazjum ogólnokształcącego.

*Zarządzenie Minist. W. R. i O. P. z dnia 26 kwietnia 1937 r.,
(Nr II. S. 3359/36).*

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 130).

Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Absolwenci 4-letniego gimnazjum ogólnokształcącego nowego ustroju bez nauki języka łacińskiego i gimnazjów zawodowych, pragnący uzyskać świadectwo egzaminu z języka łacińskiego w zakresie programu 4-letniego gimnazjum ogólnokształcącego, zdają egzamin uzupełniający na zasadach zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 lutego 1937 r. (Nr II. S. 847/37) o regulaminie egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 58¹).

§ 2. Egzamin z języka łacińskiego odbywa się w zakresie programu gimnazjum ogólnokształcącego, a składa się z części piśmiennej i ustnej.

Celem egzaminu piśmiennego jest zbadanie zasobu słownictwa kandydata i orientacji w formach gramatycznych, środkiem zaś — przetłumaczenie urywka prozy łacińskiej na język polski. Czas trwania egzaminu nie powinien przekraczać trzech pełnych godzin.

Celem egzaminu ustnego jest zbadanie orientacji kandydata w zakresie wskazanych programem wiadomości z lektury i kultury antycznej. Czas trwania egzaminu nie powinien przekraczać 30 minut.

§ 3. Egzaminy uzupełniające z języka łacińskiego zdają kandydaci przed jedną z państwowych komisji egzaminacyjnych, powołanych przez kuratoria okręgów szkolnych.

§ 4. Na dowód złożenia egzaminu otrzymują kandydaci świadectwo uzupełniające według załączonego wzoru.

Wysokość opłaty za egzamin określa osobne zarządzenie.

§ 5. Kandydaci, którzy, posiadając świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego bez nauki języka łacińskiego, ubiegają się o przyjęcie na wydział humanistyczny lub klasyczny liceum ogólnokształcącego, zdają obowiązkowo egzamin wstępny z języka łacińskiego w zakresie, przewidzianym w § 2 niniejszego zarządzenia.

¹) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 140.

W obydwóch przypadkach mają zastosowanie przepisy pk. 1 i 2 § 10 regulaminu przyjmowania uczniów do państwowego liceum ogólnokształcącego, ogłoszonego jako załącznik do zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22-go lutego 1937 r. Nr II. S. 848/37 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 59¹⁾) — z tym, że kandydaci na wydział humanistyczny nie mają możliwości wyboru przy egzaminie ustnym między językiem łacińskim a językiem obcym nowożytnym, a kandydaci na wydział klasyczny lub humanistyczny zdają obowiązkowo egzamin piśmienny z języka łacińskiego.

§ 6. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

Wzór świadectwa (§ 4.)

Kuratorium Okręgu Szkolnego .....
Państwowa Komisja Egzaminacyjna

Nr. .... Rok szkolny .....

Świadectwo uzupełniające.

(imię i nazwisko)

urodzon. .... dnia ..... roku .....

w ..... powiatu .....

religii (wyznania) .....

posiadając świadectwo ukończenia gimnazjum .....

.....

.....

..... złożył .....

przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, powołaną przez Ku-

ratorium Okręgu Szkolnego .....

..... pismem z dnia ..... Nr .....

egzamin uzupełniający z języka łacińskiego według programu

gimnazjum ogólnokształcącego, obejmującego naukę języka ła-

cińskiego, z wynikiem .....

.....

..... dnia .....

(Pieczęć Kuratorium)

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej

Skala oceny: bardzo dobry, dobry, dostateczny.

¹⁾ Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 149.

Przyjmowanie uczniów szkół średnich zawodowych do szkół średnich ogólnokształcących.

Zarządzenie Minist. W. R. i O. P. z dnia 26 kwietnia 1937 r.

Nr II S. 3360/37 r.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 131).

Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Uczniowie gimnazjów i liceów zawodowych mogą być przyjmowani do odpowiednich klas szkół średnich ogólnokształcących na podstawie egzaminu wstępnego według przepisów niniejszego zarządzenia, a mianowicie: uczniowie gimnazjów zawodowych do gimnazjów ogólnokształcących a absolwenci gimnazjów zawodowych i uczniowie klas pierwszych liceów zawodowych do liceów ogólnokształcących i liceów pedagogicznych.

§ 2. Do klasy II i III gimnazjum ogólnokształcącego mogą być przyjęci uczniowie odpowiednich klas gimnazjów zawodowych na mocy decyzji dyrekcji, natomiast do klasy IV gimnazjum ogólnokształcącego tylko za zezwoleniem kuratora okręgu szkolnego.

Uczniowie gimnazjów zawodowych, przechodzący do odpowiednich klas gimnazjów ogólnokształcących, powinni zdać egzamin uwzględniający różnicę programów.

Przy przyjmowaniu uczniów gimnazjów zawodowych obowiązują poza przepisami §§ 1, 2, 3, 4, 9 i 10 niniejszego zarządzenia przepisy regulaminu przyjmowania uczniów do państwowego gimnazjum ogólnokształcącego, ogłoszonego jako załącznik do zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 lutego 1937 r. Nr II. S. 846/37 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 57¹)

§ 3. Kandydaci do klas II, III lub IV gimnazjum ogólnokształcącego powinni wykazać się świadectwem ukończenia klasy I, II lub III gimnazjum zawodowego z promocją do klasy II, III lub IV.

§ 4. Przyjmowanie uczniów gimnazjów zawodowych do gimnazjów ogólnokształcących w ciągu roku szkolnego może nastąpić w wyjątkowych okolicznościach jedynie za zezwoleniem kuratora okręgu szkolnego.

§ 5. Absolwenci czteroletnich gimnazjów zawodowych, ubiegający się o przyjęcie do liceum ogólnokształcącego, zdają egzamin wstępny

¹) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 130.

określony w § 10 regulaminu przyjmowania uczniów do państwowego liceum ogólnokształcącego, ogłoszonego jako załącznik do zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 lutego 1937 r. Nr II. S. 848/37 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 59¹) ze zmianą, że z języka polskiego zdają egzamin piśmienny i ustny, zaś wstępując na wydział klasyczny lub humanistyczny, zdają egzamin piśmienny i ustny z języka łacińskiego w zakresie obowiązującego programu gimnazjum ogólnokształcącego.

§ 6. Absolwenci czteroletnich gimnazjów zawodowych, ubiegający się o przyjęcie do liceum pedagogicznego, zdają egzamin wstępny, określony w § 9 regulaminu przyjmowania uczniów do klasy I państwowego liceum pedagogicznego, ogłoszonego jako załącznik do zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 marca 1937 r. Nr II. S. 1290/37 (Dz. Urz. Min. W. R. i I. P. Nr. 3, poz. 60²).

§ 7. Uczniowie, którzy ukończyli klasę I liceum zawodowego, mogą być przyjęci do klasy II liceum ogólnokształcącego za zgodą kuratora okręgu szkolnego lub do klasy II liceum pedagogicznego — na podstawie egzaminu wstępnego (piśmiennego i ustnego) w zakresie programu klasy I liceum ogólnokształcącego względnie klasy I liceum pedagogicznego. Przyjmowanie uczniów w ciągu roku szkolnego nie jest dozwolone.

§ 8. Przy przyjmowaniu absolwentów gimnazjów zawodowych i uczniów liceów zawodowych do liceów ogólnokształcących obowiązują — poza przepisami §§ 1, 7, 9 i 10 niniejszego zarządzenia — przepisy regulaminu przyjmowania uczniów do państwowego liceum ogólnokształcącego z dnia 22 lutego 1937 r. Nr II. S. 848/37 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 59); przy przyjmowaniu do liceów pedagogicznych — przepisy regulaminu przyjmowania uczniów do klasy I państwowego liceum pedagogicznego z dnia 1 marca 1937 r. Nr II. S. — 1290/37 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 60).

§ 9. Złożenie egzaminu wstępnego do jednej z klas gimnazjum ogólnokształcącego oraz do klasy II liceum ogólnokształcącego lub pedagogicznego — nie jest równoznaczne z ukończeniem klas odpowiednio niższych tych szkół; złożenie egzaminu wstępnego do kl. I liceum ogólnokształcącego lub pedagogicznego nie jest równoznaczne z ukończeniem gimnazjum ogólnokształcącego.

§ 10. Zaświadczeń jako dowodów złożenia jednego z wymienionych egzaminów wstępnych nie wydaje się.

§ 11. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1937 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

¹) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 149.

²) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 161.

17.

Przyjęcie do liceum repetentów klasy VII-ej gimnazjów prywatnych bez praw oraz kandydatów, którzy złożyli egzamin eksternów z VI-ciu klas gimnazjalnych.

*Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 64 z dnia 30 czerwca 1937 r.
(II. S. 5429/37).*

W związku z punktem 8 Cz. I A. okólnika Nr 43 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 kwietnia 1937 r. Nr II S. 2836/37 o organizacji roku szkolnego 1937/38 w szkolnictwie średnim ogólnokształcącym i zakładach kształcenia nauczycieli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 147¹) Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

Repetenci klasy VII-ej prywatnych gimnazjów bez praw szkół państwowych, ubiegający się o przyjęcie do klasy I-ej liceum ogólnokształcącego, powinni poddać się egzaminowi specjalnemu według instrukcji IV. B, podanej w okólniku Nr 75 z dnia 7 sierpnia 1936 r. Nr II Pr. 5228/36 w sprawie programów nauki w gimnazjach państwowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 7, poz. 129²) z uwzględnieniem p. 7 Cz. A powołanego na początku niniejszego pisma okólnika Ministerstwa. Po złożeniu powyższego egzaminu z wynikiem pomyślnym kandydaci ci — zależnie od decyzji rady pedagogicznej liceum — mogą być bądź przyjęci wprost do kl. I liceum, bądź mogą być jeszcze poddani egzaminowi wstępnemu na odpowiedni wydział liceum.

Kandydaci, którzy złożyli z wynikiem pomyślnym egzamin eksternów z sześciu klas gimnazjalnych, mogą ubiegać się o przyjęcie do liceum ogólnokształcącego, a mianowicie: kandydaci, którzy złożyli egzamin z sześciu klas typu humanistycznego gimnazjum według dawnego ustroju — na dowolny wydział liceum; z klas sześciu typu klasycznego — na wydziały klasyczny i humanistyczny; z sześciu klas typu matematyczno-przyrodniczego — na wydziały matematyczno-fizyczny i przyrodniczy — na warunkach ogólnych, przewidzianych w regulaminie przyjmowania uczniów do państwowego liceum ogólnokształcącego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 59 z dnia 25 marca 1937³).

Kuratoria mogą zorganizować dla tych kandydatów egzamin specjalny, względnie wstępny do liceum w najbliższym terminie egzaminów.

Podsekretarz Stanu: (—) *Jerzy Ferek Błeszyński.*

¹) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 213.

²) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1936 r., str. 522.

³) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 149.

18.

Przekształcanie szkół krawiecko-bielizniarskich na szkoły krawieckie i szkoły bielizniarskie.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 65 z dnia 8 lipca 1937 r.
(III. PU. 4068/37).

W związku z rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 czerwca 1936 r. o uzupełnieniu listy rzemiosł (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 356), w którym bielizniarstwo zostało uznane za rzemiosło, prywatne szkoły krawiecko-bielizniarskie typu zasadniczego, stopnia niższego, będą mogły od 1 września br. przekształcać się na szkoły krawieckie lub szkoły bielizniarskie.

W szkołach tych programy nauki przedmiotów zawodowych, z wyjątkiem rysunków, oraz przedmiotów pomocniczych ściśle związanych z zawodem i pomocniczych bezpośrednio nie związanych z zawodem, pozostaną te same co i w szkołach krawiecko-bielizniarskich (Ministerstwo W. R. i O. P. Program nauki w szkołach krawiecko-bielizniarskich (projekt) Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych 1936 r.).

Wprowadzam natomiast dla szkół krawieckich i dla szkół bielizniarskich odrębne programy (tymczasowe) z rysunków i zajęć praktycznych z krawiectwa i z bielizniarstwa.

Programy te ogłasza się równocześnie jako oddzielne wydawnictwo.

Podsekretarz Stanu: (—) *Jerzy Ferek Bleszyński.*

19.

Przydział towarów, spadłych z dwukrotnej licytacji, szkołom zawodowym

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 42 z dnia 11 maja 1937 r.
(III. O. 2533/37).

Ministerstwo W. R. i O. P. podaje do wiadomości okólnik Ministerstwa Skarbu w powyższej sprawie.

Dyrektor Departamentu: (—) *J. Firewicz.*

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 22 kwietnia 1937 r.
L. D. IV. 5190/1/37. do wszystkich Dyrekcyj Ceł i Urzędów Celnych.

Ministerstwo Skarbu poleca, aby w wypadkach, gdy towar spadły z licytacji może stanowić pomoce szkolne dla szkół zawodowych (np. narzędzia rzemieślnicze lub techniczne, towary mogące służyć do produkcji

wyrobów rzemieślniczych itp.) Dyrekcje Cel zwracały się do właściwego Kuratorium Okręgu Szkolnego a na terenie W. M. Gdańska do Wydziału Nauki i Sztuki i Oświecenia Publicznego Senatu W. M. Gdańska, o wskazanie szkół, które zasługują na obdarowanie i przydzielają towary szkolom wskazanym przez wspomniane władze szkolne.

Dyrektor Departamentu: (—) *St. Fr. Królikowski.*

20.

Zaliczenie szkół doksztalających zawodowych do kategorii szkół publicznych.

*Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 2 czerwca 1937 r.
(Nr III P 3330/37).*

Na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) oraz art. 6 i 10 ustawy z dnia 29 marca 1937 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół doksztalających zawodowych (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 152) zarządzam, co następuje:

§ 1. Szkoły wymienione na dołączonym do niniejszego zarządzenia wykazie¹⁾ są publicznymi szkołami doksztalającymi zawodowymi w rozumieniu art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa oraz art. 6 ustawy z dnia 29 marca 1937 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół doksztalających zawodowych.

§ 2. Szkoły, o których mowa w § 1, noszą nazwę: „Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa w . . . . .”.

W razie istnienia w danej miejscowości kilku publicznych szkół doksztalających zawodowych, należy nazwę każdej poszczególnej szkoły uzupełnić liczbą porządkową.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *Jerzy Ferek Błęszyński.*

Wykaz publicznych szkół doksztalających zawodowych.

Województwo łwowskie.

Błażowa — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.

Bóbrka — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.

Borysław — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 1 (męska).

¹⁾ Podaje się szkoły z terenu okręgu szkolnego łwowskiego.

- Borysław — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 2 (męska).
- Borysław — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa (Konopnickiej) Nr 3 (żeńska).
- Brzozów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Chodorów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Chyrów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Dobromil — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Drohobycz — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 1 (męska) im. St. Konarskiego).
- Drohobycz — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 2 (męska) im. A. Mickiewicza.
- Drohobycz — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 3 (żeńska) im. E. Orzeszkowej.
- Gródek Jagiell. — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Janów k. Lwowa — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Jarosław — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Jaworów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Kolbuszowa — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Komarno — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Korczyna — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Krosno — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Leżajsk — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Lesko — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Lubaczów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Lwów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 1 (męska).
- Lwów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 2 (męska).
- Lwów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 3 (handlowa).
- Lwów — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 4 (żeńska).
- Łańcut — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 1 (męska).
- Łańcut — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 2 (żeńska).
- Mościska — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Nisko — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Potok n. Krosną — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Przemyśl — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 1 (handlowa).
- Przemyśl — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 2 im. St. Kostki.
- Przemyśl — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa Nr 3 żeńska.
- Przeworsk — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Radymno — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.
- Rawa Ruska — Publiczna Szkoła Doksztalająca Zawodowa.

- Rozwadów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Rzeszów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa Nr 1 im. Borelowskiego.
 Rzeszów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa Nr 2 żeńska im. E. Orzeszkowej.
 Rymanów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Rudnik n. Sanem — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Sambor — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Sanok — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Sokal — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Sokółów k. Rzeszowa — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Stary Sambor — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Strzyżów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Tarnobrzeg — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Turka nad Str. — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Ustrzyki Dolne — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Winniki — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Żółkiew — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.

Województwo stanisławowskie.

- Bolechów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Dolina — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Horodenka — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Kałusz — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Kołomyja — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa Nr 1 handlowa.
 Kołomyja — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa Nr 2 żeńska.
 Kołomyja — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa Nr 3 męska.
 Kosów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Kutry — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Mikołajów n. Dn. — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Nadwórna — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Rohatyn — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Skole — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Śniatyn — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa.
 Stanisławów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa Nr 1 męska im. Kilińskiego.
 Stanisławów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa Nr 2 męska im. A. Mickiewicza.
 Stanisławów — Publiczna Szkoła Doksztalcająca Zawodowa Nr 3 handlowa.

Stanisławów — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa Nr 4 żeńska.

Stryj — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Tłumacz — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Tyśmienica — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Województwo tarnopolskie.

Bursztyn — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Brody — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Brzeżany — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Buczacz — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Czortków — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa

Kamionka Strumiłowa — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Przemysławany — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Tarnopol — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Zborów — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Złoczów — Publiczna Szkoła Dokszałcająca Zawodowa.

Organizacja szkół.

Reorganizacja niektórych państwowych szkół zawodowych w r. 1937.

Zarządzenie Minist. W. R. i O. P. z dnia 12 czerwca 1937 r.

(Nr III. O 3137/37).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7, poz. 193).

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z początkiem 1937/38 roku szkolnego podlegają reorganizacji według zasad nowego ustroju szkolnego następujące szkoły i wydziały:¹⁾

Państwowa Szkoła Budownictwa w Jarosławiu przekształca się na Państwowe Liceum Budowlane w Jarosławiu.

§ 2. Ponadto z początkiem 1937/38 r. szk. zostają otwarte następujące szkoły, zorganizowane według nowego ustroju szkolnego:

- 1) Państwowe Męskie Liceum Administracyjne we Lwowie;
- 2) Państwowe Koedukacyjne Liceum Handlowe w Przemysławu;

¹⁾ Podaje się szkoły okręgu szkolnego lwowskiego.

§ 3. Sposób przekształcania szkół i wydziałów, wyszczególnionych w § 1 oraz sposób otwarcia szkół, wyszczególnionych w § 2 niniejszego zarządzenia ustalony został w zarządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 maja 1936 r. o sposobie reorganizacji państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 4, poz. 88¹).

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świątosławski.*

Organizacja państwowych gimnazjów krawieckich i państwowych gimnazjów bieliźniarskich.

*Rozporządzenie Minist. W. R. i O. P. z dnia 11 maja 1937 r.
(Nr III PU 2583/37).*

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 128).

Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 roku o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje.

§ 1. Zgodnie z zasadami, podanymi w §§ 149 i 150 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. (Nr I. Pr 4051/33) o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202), ustala się organizację państwowych gimnazjów krawieckich i państwowych gimnazjów bieliźniarskich według załączonego statutu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. W miarę wprowadzenia nowej organizacji tracą moc przepisy, sprzeczne z załączonym statutem.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świątosławski.*

Statut Państwowego Gimnazjum Krawieckiego (Bieliźniarskiego).

I. Zadania gimnazjum.

§ 1. Zadaniem gimnazjum jest praktyczne i teoretyczne przygotowanie młodzieży żeńskiej do wykonywania zawodu krawieckiego (bieliźniarskiego) oraz wychowanie na zamiłowane w swym zawodzie pracownice i świadome swych obowiązków obywatelki Państwa.

II. Ogólne zasady organizacji.

§ 2. Gimnazjum krawieckie (bieliźniarskie) jest przeznaczone dla

¹) Dz. Urz. Kur. O. Ś. Lw. z 1936 r., str. 381.

młodzieży żeńskiej, która ukończyła drugi szczebel programowy szkoły powszechnej.

§ 3. Kurs nauki rozłożony jest na 4 klasy. Czas nauki w każdej klasie trwa jeden rok.

§ 4. W Gimnazjum krawieckim (bieliźniarskim) nie przeprowadza się specjalizacji.

§ 5. Liczba nauczycieli (ek) własnych, tj. nauczycieli (ek), którzy (re) zarówno liczbą godzin, jak swą pracą związani (e) są przede wszystkim z daną szkołą, nie powinna być mniejsza, łącznie z przełożoną (dyrektorem), niż liczba oddziałów w tej szkole.

§ 6. Organizację roku szkolnego oraz liczbę uczennic w klasie lub oddziale ustala się osobnymi przepisami.

III. Przełożona, kierownik (czka) warsztatów, nauczyciele (ki), rada pedagogiczna.

§ 7. Na czele szkoły stoi przełożona (dyrektor). Do obowiązków przełożonej (dyrektora) należy:

a) reprezentowanie szkoły na zewnątrz, b) przewodniczenie radzie pedagogicznej, c) bezpośrednie zwierzchnictwo nad wszystkimi osobami, pracującymi w szkole, d) organizowanie pracy wychowawczej i dydaktycznej, kierowanie nią i czuwanie nad jej planowym wykonaniem, e) zarządzanie sprawami administracyjno-gospodarczymi szkoły, f) wykonywanie przepisów i poleceń władz szkolnych, g) nauczanie w odpowiedniej liczbie godzin, h) utrzymywanie kontaktu szkoły z życiem gospodarczym środowiska, w którym się szkoła znajduje.

§ 8. Kierownik (czka) warsztatu szkolnego jest nauczycielem (ką), który (a) organizuje i kieruje pracą w warsztatach szkolnych zarówno pod względem dydaktycznym, jak i administracyjno-gospodarczym. Za wyniki tej pracy jest odpowiedzialny (a) przed przełożoną i władzami szkolnymi.

§ 9. Nauczyciele (ki) i instruktorzy (ki) wychowują oraz uczą powierzoną ich opiece młodzież według właściwych zasad pedagogicznych, biorą czynny udział w pracach rady pedagogicznej i realizowaniu jej uchwał, utrzymują kontakt z życiem gospodarczym w zakresie specjalności szkoły, wreszcie pełnią funkcje administracyjno-gospodarcze powierzonego sobie działu pracy.

§ 10. Przełożona (dyrektor), kierownik (czka) warsztatów, nauczyciele (ki), lekarz (ka) szkolny (a) i instruktorzy (ki) tworzą radę pedagogiczną szkoły, która jest stałym organem wewnętrznego życia szkolnego.

§ 11. Rada pedagogiczna współpracuje z przełożoną nad podnosze-

niem poziomym wychowawczego i dba o właściwy poziom naukowy szkoły, omawia i opracowuje ważniejsze sprawy, związane z życiem szkolnym.

W szczególności zaś do jej obowiązków należy:

a) opracowywanie planów pracy wychowawczej i dydaktycznej, b) ustalanie opinii o uczennicach i oceny ich zachowania się, c) ustalanie ogólnej oceny rocznej uczennic, d) przyjmowanie i usuwanie uczennic, e) ustalanie regulaminu uczniowskiego, f) załatwianie spraw, przekazanych jej przez osobne przepisy.

§ 12. Przełożonej (dyrektorowi) przysługuje prawo zawieszania uchwał rady pedagogicznej, które uzna za niezgodne z przepisami lub przeciwne dobru szkoły.

O decyzji zawieszenia uchwały rady pedagogicznej przełożona (dyrektor) obowiązana (y) jest niezwłocznie zawiadomić władze szkolne.

IV. Organizacja nauczania i wychowania.

§ 13. Program nauczania szkoły opiera się na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej.

§ 14. Nauczanie odbywa się według obowiązującego programu.

§ 15. Plan pracy wychowawczej, dostosowany do wieku i rozwoju młodzieży, powinien uwzględniać cele wychowawcze, określone w § 1 niniejszego statutu.

§ 16. Przełożona (dyrektor) łącznie z gronem nauczycielskim osiąga cele wychowawcze szkoły przez: a) bezpośredni swój wpływ na uczennice w szkole i poza szkołą, b) nauczanie i odpowiednią organizację pracy, c) organizowanie współpracy domu i szkoły w akcji wychowawczej.

V. Uczennice.

Zadania i obowiązki uczennic.

§ 17. Uczennica sposobi się przez wychowywanie i kształcenie w szkole na świadomą swych obowiązków i twórczą obywatelkę Państwa Polskiego.

W tym celu uczennica powinna dążyć do wyrobienia religijnego, urabiać należycie swój charakter oraz zdobywać wiedzę i umiejętności. Do osiągnięcia tego zmierza przede wszystkim przez wytrwałą pracę nad sobą i przez sumienne wypełnianie obowiązków.

§ 18. Uczennica obowiązana jest stosować się do regulaminu szkolnego, który określa szczegółowo zadania i obowiązki uczennic.

Przyjmowanie uczennic.

§ 19. Do klasy I przyjmuje się kandydatki, które:

a) przedstawią świadectwo ukończenia VI klasy szkoły powszechnej III lub II stopnia, albo inne świadectwo, uznane przez władze szkolne za równoważne,

b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia,

c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny,

d) złożą egzamin wstępny z następujących przedmiotów: języka polskiego, geografii, arytmetyki z geometrią i rysunku; w czasie egzaminu z języka polskiego sprawdzane jest również przygotowanie kandydatek z historii, w czasie egzaminu z geografii — z przyrody.

§ 20. Egzamin dla kandydatek ma na celu sprawdzenie ogólnego rozwoju umysłowego oraz przygotowania naukowego kandydatki. Za podstawę orientacji będzie służyło świadectwo szkoły powszechnej; o zakresie wymagań egzaminacyjnych stanowi program II szczebla szkoły powszechnej.

§ 21. Jeżeli egzamin wstępny zdało więcej kandydatek niż jest miejsc wolnych w klasie, przyjmowane są kandydatki lepiej przygotowane i bardziej zdolne.

§ 22. W poczet uczennic szkoły mogą być przyjęte kandydatki, które przedłożą świadectwo pomyślnego złożenia egzaminu do klasy I innej szkoły zawodowej stopnia gimnazjalnego lub gimnazjum ogólnokształcącego i złożą egzamin z rysunku.

§ 23. Kandydatka, która zdała egzamin do klasy I i nie została przyjęta do szkoły z powodu braku miejsca, może być przyjęta w tym samym roku, bez ponownego składania egzaminu, do klasy I każdego gimnazjum zawodowego lub ogólnokształcącego najdalej w ciągu pierwszego miesiąca nauczania.

§ 24. Do klas wyższych niż I przyjmowane są kandydatki w przypadkach, gdy w klasach są wolne miejsca, oraz gdy uzyskają zezwolenie władz szkolnych.

Kandydatka ta może być przyjęta do szkoły, o ile zda egzamin w zakresie materiału nauczania wszystkich przedmiotów obowiązkowych klas poprzednich (z wyjątkiem ćwiczeń cielesnych), wykaże odpowiedni stopień ogólnego rozwoju oraz właściwą umiejętność w zakresie programu pracy warsztatów i pracowni szkolnych.

§ 25. Uczennic, przechodzących z jednego gimnazjum krawieckiego (bielizniarskiego) do drugiego gimnazjum krawieckiego (bielizniarskiego) o takim samym programie nauczania, nie obowiązuje składanie egzaminu wstępnego.

§ 26. Uczennice, przechodzące z gimnazjum ogólnokształcącego lub innych szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego, zdają egzamin w zakresie różnicy programów.

§ 27. Kandydatki mogą być przyjmowane do szkoły najpóźniej w ciągu pierwszego miesiąca nauczania.

Ocena uczennic.

§ 28. Przy końcu każdego roku szkolnego nauczyciel (ka), instruktor (ka) ustala ocenę wyników, osiągniętych przez uczennicę w zakresie danego przedmiotu, biorąc za podstawę wymagania obowiązującego programu.

Ocena powinna być oparta na systematycznym badaniu postępów i wyników pracy uczennicy.

§ 29. Przy końcu pierwszego półrocza oraz z końcem roku szkolnego uczennica otrzymuje świadectwo, które zawiera wyrażoną w stopniach ocenę wyników nauki ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych oraz z zachowania się.

O wynikach nauki w innych okresach szkolnych zawiadamia się rodziców lub opiekunów uczennicy.

Oceny, ustalone z końcem ostatniego okresu, są zarazem ocenami rocznymi.

§ 30. Promowanie uczennic do klas następnych odbywa się na podstawie ocen rocznych co najmniej dostatecznych ze wszystkich przedmiotów. W wyjątkowych wypadkach rada pedagogiczna może promować do klasy następnej uczennicę, mającą ocenę niedostateczną z jednego przedmiotu, z wyjątkiem zajęć warsztatowych. Jakiegokolwiek egzaminy uzupełniające lub promocyjne do klasy następnej nie mogą być stosowane.

§ 31. Uczennica, która nie uzyskała promocji do klasy następnej, może na podstawie decyzji rady pedagogicznej powtarzać klasę lub może być usunięta ze szkoły. Dwukrotne powtarzanie tej samej klasy jest zasadniczo niedopuszczalne.

VI. Ukończenie szkoły.

§ 32. Uczennica, która otrzymała w klasie IV oceny roczne co najmniej dostateczne ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych oraz z zachowania się, otrzymuje zamiast świadectwa rocznego — świadectwo ukończenia szkoły.

§ 33. Ukończenie gimnazjum krawieckiego (bielizniarskiego) uprawnia absolwentki do przystąpienia do egzaminu czeladniczego.

Organizacja państwowych szkół przysposobienia kupieckiego I-go stopnia.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 12 maja 1937 r.
(Nr III PU 2846/37)

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 129).

Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zgodnie z zasadami, podanymi w § 184 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. (Nr I. Pr. 4051/33) o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202), ustala się organizację państwowych szkół przysposobienia kupieckiego I stopnia według załączonego statutu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. W miarę wprowadzania nowej organizacji tracą moc przepisy, sprzeczne z załączonym statutem.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świątosławski.*

Statut Państwowej Szkoły Przysposobienia Kupieckiego I stopnia.

I. Zadania szkoły.

§ 1. Zadaniem szkoły jest przysposobienie młodzieży do pracy w przedsiębiorstwach kupieckich detalicznych oraz wychowanie na zamiłowanych w swym zawodzie pracowników, a zarazem świadomych swych obowiązków obywateli Państwa Polskiego.

§ 2. Szkoła współpracuje nadto z czynnikami gospodarczymi i społecznymi nad podnoszeniem kultury zawodowej kupiectwa własnego środowiska.

II. Ogólne zasady organizacji.

§ 3. Szkoła jest przeznaczona dla młodzieży, która ukończyła szkołę powszechną, bez względu na jej stopień organizacyjny.

§ 4. W zależności od warunków danego środowiska szkoła jest męska, żeńska lub koedukacyjna.

§ 5. Nauka w szkole trwa jeden rok.

§ 6. Liczba nauczycieli własnych, tj. nauczycieli, którzy zarówno liczbą godzin, jak swą pracą związani są przede wszystkim z daną szko-

łą, nie powinna być mniejsza, łącznie z kierownikiem, niż liczba oddziałów w tej szkole.

§ 7. Organizację roku szkolnego oraz liczbę uczniów w klasie lub oddziale ustala się osobnymi przepisami.

III. Kierownik, nauczyciele, rada pedagogiczna.

§ 8. Na czele szkoły stoi kierownik.

Do obowiązków kierownika należy: a) reprezentowanie szkoły na zewnątrz, b) przewodniczenie radzie pedagogicznej, c) bezpośrednie zwierzchnictwo nad wszystkimi osobami, pracującymi w szkole, d) organizowanie pracy wychowawczej i dydaktycznej, kierowanie nią i czuwanie nad jej planowym wykonaniem, e) zarządzanie sprawami administracyjno-gospodarczymi szkoły, f) wykonywanie przepisów i poleceń władz szkolnych, g) utrzymywanie kontaktu szkoły z życiem gospodarczym środowiska, w którym się szkoła znajduje, h) nauczanie w odpowiedniej liczbie godzin.

§ 9. Nauczyciele i instruktorzy wychowują oraz uczą powierzoną ich opiece młodzież według właściwych zasad pedagogicznych, biorą czynny udział w pracach rady pedagogicznej i realizowaniu jej uchwał, utrzymują kontakt z życiem gospodarczym w zakresie specjalności szkoły, wreszcie pełnią funkcje administracyjno - gospodarcze w zakresie powierzonego sobie działu pracy.

§ 10. Kierownik, nauczyciele, lekarz szkolny i instruktorzy tworzą radę pedagogiczną szkoły, która jest stałym organem wewnętrznego życia szkolnego.

§ 11. Rada pedagogiczna współpracuje z kierownikiem nad podniesieniem poziomu wychowawczego i naukowego szkoły, omawia i opracowuje ważniejsze sprawy, związane z życiem szkolnym, w szczególności zaś do jej obowiązków należy: a) opracowywanie planów pracy wychowawczej i dydaktycznej, b) ustalanie opinii o uczniach i oceny ich zachowania się, c) ustalanie ogólnej oceny rocznej uczniów, d) przyjmowanie i usuwanie uczniów, e) ustalanie regulaminu uczniowskiego, f) załatwianie spraw, przekazanych jej przez osobne przepisy.

§ 12. Kierownikowi przysługuje prawo zawieszania uchwał rady pedagogicznej, które uzna za niezgodne z przepisami lub przeciwne dobru szkoły.

O decyzji zawieszenia uchwały rady pedagogicznej kierownik obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić władze szkolne.

IV. Organizacja nauczania i wychowania.

§ 13. Program nauczania opiera się na pierwszym szczeblu programowym szkoły powszechnej.

§ 14. Nauczanie odbywa się według obowiązującego programu.

§ 15. Plan pracy wychowawczej, dostosowany do wieku i rozwoju młodzieży, powinien uwzględniać cele wychowawcze, określone w § 1 niniejszego statutu.

§ 16. Kierownik łącznie z gronem nauczycielskim osiąga cele wychowawcze szkoły przez: a) bezpośredni swój wpływ na uczniów w szkole i poza szkołą, b) nauczanie i odpowiednią organizację pracy, c) organizowanie współpracy domu i szkoły w akcji wychowawczej.

V. Uczniowie.

A. Zadania i obowiązki uczniów.

§ 17. Uczeń sposobi się przez wychowywanie i kształcenie w szkole na świadomego swych obowiązków i twórczego obywatela Państwa Polskiego.

W tym celu uczeń powinien dążyć do wyrobienia religijnego, urabiać należycie swój charakter, zdobywać wiedzę i umiejętności. Do osiągnięcia tego zmierza przede wszystkim przez wytrwałą pracę nad sobą i przez sumienne spełnianie obowiązków.

§ 18. Uczeń obowiązany jest stosować się do regulaminu, który określa szczegółowo zadania i obowiązki uczniów.

B. Przyjmowanie uczniów.

§ 19. Do szkoły przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia szkoły powszechnej pierwszego stopnia lub inne świadectwo, uznane przez władze szkolne za równoważne, b) nie przekroczy w danym roku kalendarzowym 18 lat życia.

§ 20. Kandydaci mogą być przyjmowani do szkoły najpóźniej w ciągu pierwszego miesiąca nauczania.

C. Ocena uczniów.

§ 21. Przy końcu każdego okresu szkolnego nauczyciel (instruktor) ustala ocenę wyników, osiągniętych przez ucznia w zakresie danego przedmiotu, biorąc za podstawę wymagania obowiązującego programu.

Ocena powinna być oparta na systematycznym badaniu postępów i wyników pracy ucznia.

§ 22. Przy końcu pierwszego półrocza uczeń otrzymuje świadectwo, które zawiera wyrażoną w stopniach ocenę wyników nauki ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych oraz ocenę zachowania się.

O wynikach nauki w innych okresach szkolnych zawiadamia się rodziców lub opiekunów ucznia.

D. Ukończenie szkoły.

§ 23. Uczeń, który otrzymał oceny roczne co najmniej dostateczne ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych oraz z zachowania się, otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły, zawierające, oprócz stopni rocznych z poszczególnych przedmiotów, nadto ogólną ocenę roczną wyników jego pracy. Stopnie z przedmiotów nadobowiązkowych nie mają wpływu na ukończenie szkoły. Na świadectwie ukończenia szkoły nie umieszcza się stopni niedostatecznych z przedmiotów nadobowiązkowych.

W wyjątkowych wypadkach rada pedagogiczna może wydać uczniowi świadectwo ukończenia szkoły mimo stopnia niedostatecznego z jednego przedmiotu obowiązkowego, ustalając wtenczas ogólny stopień roczny jako dostateczny.

Egzaminy uzupełniające nie mogą być stosowane.

VI. Uprawnienia absolwentów.

§ 24. Ukończenie szkoły zwalnia absolwentów od dwóch pierwszych lat obowiązkowego doksztalcenia bądź w szkołach i na kursach doksztalcających ogólnych, bądź w szkołach doksztalcających zawodowych wszelkich typów.

Wykaz prywatnych gimnazjów ogólnokształcących nowego ustroju, które w roku szkolnym 1937/38 posiadają uprawnienia państwowych gimnazjów ogólnokształcących, nadane na podstawie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 4 grudnia 1936 r. Nr II S. 8391/36 (Dz. Urz. Min.

W. R. i O. P. Nr 11, poz. 215)

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 183)¹⁾

Województwo lwowskie

Bąkowice pod Chyrowem — Prywatne Gimnazjum Męskie OO. Jezuitów.

Borysław - Tustanowice — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Prywatnego Gimnazjum Realnego w Borysławiu i Tustanowicach.

Chodorów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Artura Grottgera.

Drohobycz — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Leona Sternbacha.

¹⁾ Ogłasza się gimnazja prywatne z terenu okręgu szkolnego lwowskiego.

- Drohobycz — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. H. Sienkiewicza.
- Drohobycz — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Iwana Franki Ukraińskiego Tow. Pedagogicznego „Ridna Szkoła”.
- Jarosław — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Marceliny Darowskiej — SS. Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marii Panny.
- Jarosław — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Juliusza Słowackiego.
- Jaworów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Józefa Mako-weja Ukraińskiego Tow. Pedagogicznego „Ridna Szkoła”.
- Lubaczów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Powiatowego Towarzystwa Szkoły Średniej.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Miejskie im. H. Jordana.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Męskie Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie PP. Benedyktynek Łacińskich.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Józefy S. Goldblatt-Kamerlingowej.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Adama Mickiewicza.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie dr Adeli Karp-Fuchsowej.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Najśw. Rodziny z Nazaretu.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Z. Strzałkowskiej.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. de Notre Dame.
- Lwów — Prywatne Gimn. Żeńskie SS. Sercanek (Sacré-Coeur).
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. J. Słowackiego.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Urszulanek.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Bazylianek.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie z ukraińskim językiem nauczania im. E. i J. Kokorudzów Ukr. Tow. Pedagog. „Ridna Szkoła”.
- Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej.
- Łańcut — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Boromeuszek.
- Przemyśl — Prywatne Gimnazjum Żeńskie PP. Benedyktynek.
- Przemyśl — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. M. Konopnickiej.
- Przemyśl — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Ukraińskiego Instytutu dla Dziewcząt.
- Przemyśl — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej i Średniej.
- Przeworsk — Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Kr. Władysława Jagiełły.

Rzeszów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie.

Rzeszów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej i Średniej.

Sambor — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. M. Konopnickiej.

Sanok — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. E. Plater.

Strzyżów n. W. — Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne.

Województwo stanisławowskie.

Dolina — Polskie Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Zyg. Krasieńskiego.

Horodenka — Prywatne Polskie Gimnazjum Koedukacyjne Tow. Szkoły Średniej.

Kałuż — Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne.

Kołomyja — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Urszulanek.

Kołomyja — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej.

Kołomyja — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Koła „Ridna Szkoła” Ukr. T-wa Pedagogicznego.

Nadwórna — Prywatne Polskie Gimnazjum Koedukacyjne.

Stanisławów — Prywatne Gimn. Żeńskie im. Elizy Orzeszkowej.

Stanisławów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Urszulanek.

Stanisławów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie z ukraińskim językiem nauczania SS. Bazylianek.

Stryj — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Towarzystwa Prywatnego Gimnazjum Żeńskiego.

Stryj — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Związku Rodzicielskiego.

Województwo tarnopolskie.

Borszczów — Polskie Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne.

Brody — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Orzeszkowej.

Jazłowiec — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Matki Marceliny Darowskiej SS. Niepokalanek.

Przemysłany — Prywatne Polskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Kr. Jadwigi.

Radziechów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Marszałka Badeniego.

Tarnopol — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Tow. Szkoły Ludowej.

Złoczów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Ukr. Tow. Pedagogicznego „Ridna Szkoła”.

Wykaz prywatnych gimnazjów dawnego ustroju, których klasy ósme posiadają w roku szkolnym 1937/38 prawa gimnazjów państwowych i wykaz prywatnych seminariów ochraniarskich, posiadających w roku szkolnym 1937/38 prawa szkół państwowych, nadane na podstawie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 maja 1929 r. Nr II-2875/29. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 75).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 184)¹⁾

A. Prywatne gimnazja.

Województwo Lwowskie.

Bąkowiec pod Chyrowem — Prywatne Gimnazjum Męskie OO. Jezuitów, — pełne prawa.

Borysław - Tustanowice — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Prywatnego Gimnazjum Realnego w Borysławiu i Tustanowicach, — pełne prawa.

Chodorów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Artura Grottera, — niepełne prawa.

Drohobycz — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Leona Sternbacha, — niepełne prawa.

Drohobycz — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. H. Sienkiewicza, — niepełne prawa.

Drohobycz — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Iwana Franki — Ukr. Tow. Pedagog. „Ridna Szkoła”, — pełne prawa.

Jarosław — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Juliusza Słowackiego, — niepełne prawa.

Jarosław — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. M. Marceliny Darowskiej SS. Niepokalanego Poczęcia N. M. P., — niepełne prawa.

Jaworów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. J. Makoweja Ukr. Tow. Pedagog. „Ridna Szkoła”, — niepełne prawa.

Lubaczów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Powiatowego Towarzystwa Szkoły Średniej, — niepełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Bazylianek, — niepełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie z ukr. jęz. nauczania im. E. i J. Kokorudzów Ukr. Tow. Pedagog. „Ridna Szkoła”, — niepełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Józefy S. Goldblatt Kamberlingowej, — pełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie dr Adeli Karp-Fuchsowej, — niepełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Adama Mickiewicza, — pełne prawa.

¹⁾ Podaje się tylko zakłady okręgu szkolnego lwowskiego.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Zgromadzenia SS. Najśw. Rodziny z Nazaretu, — pełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Zofii Strzałkowskiej, — pełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Zgromadzenia SS. de Notre Dame, — pełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimn. Żeńskie SS. Sercanek (Sacré-Coeur), — pełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Juliusza Słowackiego, — pełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Zgromadzenia SS. Urszulanek, — pełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Męskie Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej, — pełne prawa.

Lwów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej, — niepełne prawa.

Łańcut — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Boromeuszek, — niepełne prawa.

Przemyśl — Prywatne Gimnazjum Żeńskie PP. Benedyktynek, — pełne prawa.

Przemyśl — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Marii Konopnickiej, — pełne prawa.

Przemyśl — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Ukraińskiego Instytutu dla Dziewcząt w Przemyślu, — pełne prawa.

Przemyśl — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej, — niepełne prawa.

Przeworsk — Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Kr. Wład. Jagiełły, — niepełne prawa.

Rzeszów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie, pełne prawa.

Sambor — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Marii Konopnickiej, — pełne prawa.

Sanok — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Emilii Plater, — niepełne prawa.

Strzyżów n. W. — Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne, — niepełne prawa.

Województwo stanisławowskie.

Dolina — Polskie Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Zygmunta Krasińskiego, — pełne prawa.

Horodenka — Polskie Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Tow. Szkoły Średniej, — niepełne prawa.

Kałuż — Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne, — niepełne prawa.

Kołomyja — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Urszulanek, — pełne prawa.

Kołomyja — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Koła „Ridna Szkoła” Ukr. Tow. Pedagog., — niepełne prawa.

Kołomyja — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej, — niepełne prawa.

Stanisławów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. Elizy Orzeszkowej, — pełne prawa.

Stanisławów — Prywatne Gimnazjum Żeńskie SS. Urszulanek, — pełne prawa.

Stryj — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Tow. Prywatnego Gimn. Żeńskiego, — pełne prawa.

Stryj — Prywatne Gimnazjum Żeńskie Związku Rodzicielskiego, — niepełne prawa.

Województwo tarnopolskie.

Borszczów — Polskie Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne, — niepełne prawa.

Brody — Prywatne Żeńskie Gimnazjum im. E. Orzeszkowej, — pełne prawa.

Jazłowiec — Prywatne Gimnazjum Żeńskie im. M. Marceliny Darowskiej SS. Niepokalanek, — pełne prawa.

Przemysławany — Prywatne Polskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Kr. Jadwigi, — niepełne prawa.

Radziechów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne im. Marszałka Badeniego, — niepełne prawa.

Tarnopol — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Ukr. Tow. Pedagogicznego „Ridna Szkoła”, — niepełne prawa.

Złoczów — Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne Ukr. Tow. Pedagogicznego „Ridna Szkoła”, — niepełne prawa.

B. Prywatne seminaria ochroniarskie.

Województwo lwowskie.

Lwów — Prywatne Seminarium Ochroniarskie SS. Bazylianek, — niepełne prawa.

Lwów — Prywatne Seminarium Ochroniarskie im. Bolesława Prusa, — niepełne prawa.

Kursy zawodowe.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego udzielił zezwolenia

1) rozp. z dnia 14 czerwca 1937 r. Nr III. 12713/37 Kongregacji Kupieckiej we Lwowie (ul. Piłsudskiego) na otwarcie i prowadzenie we Lwowie prywatnego kursu pod nazwą: „Kurs Dekoracji Wystaw Sklepowych” we Lwowie;

2) rozporządzeniem z dnia 11 czerwca 1937 r. Nr III. 11745/37 p. Zofii Lewickiej w Rzeszowie (ul. Tetmajerów 2 m. 3) na otwarcie i prowadzenie w Rzeszowie prywatnego jednorazowego 6-miesięcznego kursu kroju i szycia pod nazwą: Prywatny Kurs Kroju i Szycia Zofii Lewickiej w Rzeszowie.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. porz.	Powiat	Miejsco- wość	Sto- pień orga- niza- cyjny	Cha- rakter (męska, żeńską, koedu- kacyjna)	Na- zwa im.	Język wy- kla- dowy	Do użytku kierownika		Uwaga
							mieszkanie służbowe złożone z . . . . ubikac.	grunt o ob- szarze	
s z k o ł y									
1	Bóbrka	Borynicze	3-kl.	koed.	—	pol.-r.	2 ubik.	1/4 mg.	
2	"	Bryńce Zagórne	3 "	"	—	polski	2 "	2 3/4 mg.	
3	"	Laszki Dol.	4 "	"	—	pol.-r.	3 "	3 morgi	
4	Borszczów	Łosiacz	4 "	"	—	"	3 "	01 ha	Konkurs 2-gi
5	Czortków	Kotowce	4 "	"	—	"	3 "	011 ha	Konkurs 2-gi
6	Drohobycz	Borysław	7 "	męsk.	im. Piłsud- skiego	polski	4 "	—	Wymagany W. K. N.
7	Jaworów	Czernilawa	4 "	koed.	—	ruski	4 "	3 ha	Konkurs 2-gi
8	Lwów	Brodki	3 "	"	—	pol.-r.	2 "	145 arów	
9	"	Krotoszyn	3 "	"	—	polski	3 "	1 morg	
10	"	Sroki Lwow.	3 "	"	—	pol.-r.	2 "	4 morgi	
11	Łańcut	Sonina	5 "	"	—	polski	3 "	1/2 mor.	
12	Przeworsk	Łopuszka Wielka	7 "	"	—	"	3 "	1200 sąż	
13	"	Krzeczowice	5 "	"	—	"	3 "	2 morgi	
14	Sanok	Bukowsko	7 "	"	—	"	3 "	—	
15	"	Dobra Szl.	3 "	"	—	pol.-r.	2 "	2 morgi	Konkurs 2-gi
16	"	Komańcza	3 "	"	—	polski	3 "	1/4 morg.	
17	"	Niebiesz- czany	5 "	"	—	"	—	2 morgi	Konkurs 2-gi
18	"	Nowotaniec	5 "	"	—	"	3 "	1/4 morg	
19	"	Radoszyce	3-kl.	"	—	pol.-r.	3 ubik.	2 morg.	Konkurs 2-gi
20	"	Rymanów	7 "	żeńsk.	im. Kr. Jadwigi	polski	—	—	

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Sto- pień orga- niza- cyjny	Cha- rakter (męska, żeńską, koedu- kacyjna)	Na- zwa im	Język wy- kła- dowy	Do użytku kierownika		Uwaga
							mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	grunt o ob- szarze	
s z k o ł y									
21	Sanok	Stemuszowa	3 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	2 morgi	Konkurs 2-gi
22	"	Tyrawa Wołoska	3 "	"	—	polski	3 "	2 morgi	Konkurs 2-gi
23	"	Wisłok Dol.	3 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 morgi	Konkurs 2-gi
24	"	Załuż	4 "	"	—	"	3 "	1/4 morg	
25	Zaleszczy- ki	Kołodróbka	5 "	"	—	"	2 "	0.4 ha	Konkurs 2-gi
26	"	Winiatyńce	3 "	"	—	"	4 "	2 morgi	Konkurs 2-gi
27	Żółkiew	Bojaniec	3 "	"	—	"	3 "	114 ar.	
28	"	Doroszów Wielki	3 "	"	—	"	3 "	5850 m ²	
29	"	Dzibutki	4 "	"	—	"	3 "	2 morgi	
30	"	Rekliniec	4 "	"	—	"	2 "	228 ar.	
31	"	Skwarzawa Nowa	4 "	"	—	"	2 "	57 arów	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnieść drogą służbową w terminie do końca września 1937 r.

Konkursy na stanowiska dyrektorów państwowych szkół zawodowych.

Ministerstwo W. R. i O. P. ogłosiło w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 31 maja 1937 r. Nr 5, poz. 153, konkurs na stanowisko dyrektora:

- 1) Państwowej Szkoły Stolarskiej w Rudniku nad Sanem,
- 2) Państwowej Szkoły Przemysłu Drzewnego w Stanisławowie, oraz w Dz. Urz. z dnia 5 lipca 1937 r. Nr 7, poz. 217, ponowny konkurs na stanowisko przełożonej lub dyrektora,
- 3) Państw. Gimnazjum Kupieckiego Żeńskiego we Lwowie.

Podania, zaopatrzone niezbędnymi dokumentami, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P. wnieść należy w drodze służbowej do Kuratorium O. S. Lw. najpóźniej w sześć tygodni od daty wyjścia wymienionych numerów Dz. Urz. Min. W. R. i O. P.

Konkurs na stanowisko kierownika szkoły specjalnej Nr 39 im. św. Kazimierza we Lwowie.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego ogłosiło w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 154, z dnia 31 maja 1937 r. konkurs na stanowisko kierownika 6-klasowej koedukacyjnej szkoły specjalnej dla upośledzonych umysłowo im. św. Kazimierza we Lwowie, z językiem wykładowym polskim.

Dodatek mieszkaniowy wypłaca gmina.

Podania, zaopatrzone niezbędnymi dokumentami, należy składać drogą służbową do Kuratorium O. S. Lw. we Lwowie, najpóźniej w sześć tygodni od daty wyjścia wymienionego numeru Dz. Urz. Min. W. R. i O. P.

Ogłoszenia.

Uprawnienia dla absolwentów kursów śpiewu Muzycznego Ogniska Wakacyjnego w Liceum Krzemienieckim.

*Komunikat Minist. W. R. i O. P. z dnia 22 czerwca 1937 r.
Nr II P. 1194/37.*

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 7, poz. 219).

Nr I. 14817/37. Na podstawie § 29 i 30 Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1928 Nr 9, poz. 154), zmienionego postanowieniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 28 listopada 1936 r. (Nr II. P. 7336/37) w sprawie Regulaminu P. W. K. N. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 11, poz. 221) — Ministerstwo W. R. i O. P. zezwala na zorganizowanie w Liceum Krzemienieckim dla absolwentów kursów śpiewu z programem Wyższych Kursów Nauczycielskich Muzycznego Ogniska Wakacyjnego — państwowej komisji egzaminacyjnej dla eksternów z programem W. K. N. w zakresie śpiewu. W skład tej komisji mogą wchodzić prelegenci kursów śpiewu W. K. N. Muzycznego Ogniska Wakacyjnego.

Egzaminy przed powyższą komisją będą się odbywać bezpośrednio po zakończeniu wakacyjnego kursu śpiewu M. O. W. Do egzaminu tego mogą być dopuszczeni niezależnie od swego miejsca służbowego, a zgodnie z § 15 Statutu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich wyłącznie absolwenci końcowego (trzeciego) wakacyjnego kursu śpiewu W. K. N. Muzycznego Ogniska Wakacyjnego, którzy byli stałymi uczestnikami tego Ogniska co najmniej przez dwa lata i brali w tym czasie czynny udział we wszystkich trzech 5-tygodniowych wakacyjnych kursach śpiewu W. K. N.

Zaświadczenia tymczasowe ze złożonego egzaminu winny być wydawane przez wspomnianą komisję egzaminacyjną zgodnie z ustępem pierwszym § 49 Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich jako dowód złożenia jednej części egzaminu.

Pozostałe części egzaminu (dział A i drugi przedmiot działu B) będą składać ci kandydaci w myśl obowiązujących przepisów Statutu i Regulaminu Wyższych Kursów Nauczycielskich.

Dyrektor Departamentu (—) *Dr. M. Pollak.*

Sprzedaż drewna na budowę publ. szkół powszechnych.

Pismo Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, Dyrekcji Naczelnej Lasów Państwowych, z dnia 2 czerwca 1937 r. E. H. i-6164/65.

W związku z pismem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 maja br. Nr II. P. 3912/37, w którym Dyrekcja Naczelna L. P. została powiadomiona, iż niektóre Nadleśnictwa (Kołpieńnica) ograniczają ulgową sprzedaż drewna na budowę szkół powszechnych jedynie tylko do budynków szkolnych i mieszkań nauczycielskich, znajdujących się pod jednym dachem — Dyrekcja Naczelna wyjaśnia, co następuje:

Ponieważ gminy obowiązane są ustawowo wznosić budynki mieszkalne i gospodarcze na równi z budynkami szkolnymi (art. 1 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 144), zatem po cenach i na warunkach ustalonych w zarządzeniu Dyrekcji Naczelnej z dnia 30 kwietnia 1936 r. E. H. i. 6164/65, winno być sprzedawane samorządom drewno również na budowę mieszkań nauczycielskich i budynków gospodarczych przy publicznych szkołach powszechnych.

Dyrektor Naczelny Lasów Państwowych (—) *Loret.*

*Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 19 czerwca 1937 r.
(Nr II P. 4792/37).*

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przesyła do wiadomości w ślad za okólnikiem Nr 69 z dnia 28 lipca 1936 r. (II. P. 4939/36) w sprawie sprzedaży drewna na budowę publicznych szkół powszechnych.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr M. Pollak.*

Podręczniki dla szkół zawodowych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, pragnąc zainteresować nauczycieli, autorów, wydawców oraz organizacje

i zrzeczenia gospodarcze, zawodowe i nauczycielskie sprawą dostarczenia podręczników dla szkół zawodowych, ogłosiło w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 5 lipca 1937 r. Nr 7, poz. 220 :

a) krótką informacyjną instrukcję dotyczącą zgłaszania podręczników do oceny,

b) spis najpotrzebniejszych podręczników ze wszystkich działów szkolnictwa zawodowego (według zapotrzebowania z dnia 1 maja 1937 r.): I działu szkolnictwa przemysłowego, II działu szkolnictwa handlowego, III działu szkolnictwa rolniczego a) niższe szkoły rolnicze, b) szkoły rolnicze stopnia licealnego, c) licea gospodarstwa domowego, IV działu szkolnictwa gospodarstwa domowego.

Tymczasowe programy nauki w liceach zawodowych.

Na podstawie art. 2, ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) p. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego postanowieniem z dnia 14 czerwca 1937 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 7, poz. 197—207) wprowadził z ważnością od dnia 1 września 1937 r. tymczasowy program w liceach: 1) telekomunikacyjnych (Nr III PU. 3661/37), 2) drogowych (Nr III PU. 3662/37), mechanicznych (Nr III PU. 3663/37), 4) budowlanych (Nr III PU. 3664/37), 5) wodnomelioracyjnych (Nr III PU 3665/37), 6) mierniczych (Nr III PU. 3666/37), 7) elektrycznych (Nr III PU. 3667/37), 8) dwuletnich liceach handlowych (Nr III PU 3668/37), 9) w żeńskich szkołach krawieckich stopnia licealnego (Nr III PU. 3671/37), 10) gospodarczych (Nr III PU 3672/37), 11) dwuletnich liceach administracyjnych (Nr III PU. 3747/37).

Programy te ogłasza się równocześnie jako oddzielne wydawnictwo.

W miarę wprowadzania nowego programu tracą moc przepisy, sprzeczne z wymienionymi postanowieniami.

Wizytatorzy nauki religii rzymsko-katolickiej.

Nr O. 12081/37. Kuria Biskupia obrządku łacińskiego w Przemyślu pismem z dnia 2 czerwca 1937 r. L. 2934/37 zamianowała

ks. Wojciecha Blajera, proboszcza we Frysztaku, dziekana strzyżowskiego, wizytatorem nauki religii Gimnazjum Koedukacyjnego w Strzyżowie;

ks. dr Jana Paska, który już sprawuje obowiązki wizytatora szkół średnich w Krośnie, wizytatorem nauki religii Państw. Szkoły Tkackiej w Krośnie.

Wizytator nauki religii grecko-katolickiej.

Nr I. 9283/37. Ordynariat Biskupi obrz. grecko-kat. w Przemyślu pismem z dnia 6 maja 1937 r. L. 1962 powierzył księdzu prałatowi Gmy-

trasewyczo wi wizytowanie nauki religii w publicznych szkołach powszechnych i szkołach średnich miasta Przemysła.

Kurs korespondencyjny bibliotekarstwa.

Instytut Oświaty Pracowniczej (Warszawa, Marszałkowska 129) przy współdziałaniu Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy, Poradni Bibliotecznej Związku Bibliotekarzy Polskich i Seminarium Bibliologicznego Wolnej Wszechnicy Polskiej—uruchamia Kurs Korespondencyjny Bibliotekarstwa.

Celem kursu jest podniesienie kwalifikacyj fachowych osób, pracujących na terenie bibliotek oświatowych, oraz umożliwienie zdobycia wykształcenia zawodowego osobom, mającym zamiar poświęcić się pracy w bibliotekach oświatowych.

Kurs trwać będzie 8 miesięcy.

Kierownictwo kursu objął prof. dr J. Muszkowski. Informacyj udziela Instytut Oświaty Pracowniczej (Marszałkowska 129 — tel. 318-45).

Centralne Archiwum Fonograficzne.

„Centralne Archiwum Fonograficzne” (Warszawa 1, Krak Przedmieście 32, tel. 668-55), założone w lecie 1934 r. jako instytucja naukowa przy pomocy Funduszu Kultury Narodowej oraz subsydiowane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Fundusz Kultury Narodowej, ma na celu zbieranie, opracowywanie i ściśle naukowe wydanie muzyki i pieśni ludowej w Polsce. Po raz pierwszy w odrodzonej Polsce stworzono placówkę naukową, której dążeniem jest ocalenie pieśni i muzyki ludowej w całości, tj. nie tylko polskiej, ale też innych narodowości, mieszkających w granicach Rzeczypospolitej.

Centralne Archiwum Fonograficzne zwraca się o pomoc i współpracę.

a) Istnieje wiele osób, posiadających pieśni ludowe, zbierane przez wiele lat. Ci mogliby udostępnić swe zbiory „Centralnemu Archiwum Fonograficznemu”, oddając swe zapiski na własność albo wypożyczając je Archiwum dla skopiowania, zastrzegając sobie prawa autorskie i ujawnienie nazwiska (koszty przesyłki zostaną zwrócone).

b) Ci, którzyby chcieli zbierać, otrzymują wskazówki, w jaki sposób mają do pracy tej przystąpić.

c) Są wreszcie jednostki, stowarzyszenia i instytucje, które mogłyby finansowo poprzeć akcję wspomnianego Archiwum.

Zaznacza się, że do Archiwum nadają się: 1. ludowe pieśni wszystkich narodowości, zamieszkujących Polskę (melodie z tekstem, albo teksty

czy tylko melodie, 2. melodie ludowych tańców, 3. oraz wszystko, co dotyczy muzyki i pieśni ludowej, a więc chętnie będą przyjęte (drukowane) zbiory i poszczególne prace na ten temat.

Zbiórka na „Dar Narodowy“ 3-go Maja.

Inspektorat szkolny w Złoczowie komunikuje pismem z dnia 12 czerwca 1937 r. Nr 1700/37, że na „Dar Narodowy“ zebrano w bieżącym roku:

1) ze składek uczniów w szkołach	587.30 zł.
2) datek nauczycielstwa szkół powszechnych	223.98 zł
3) datek pracowników Inspektoratu Szkolnego	4.50 zł
Razem	815.78 zł

Wynik zbiórki w szkołach jest prawdopodobnie większy, ponieważ duża ilość szkół wysłała listy wprost do Zarządu Głównego T. S. L., wobec czego Inspektoratowi nie jest wiadome ile pieniędzy zebrały te szkoły. Każda szkoła przekazała zebrane pieniądze wprost pod adresem Zarządu Głównego.

Książki, czasopisma.

Książki do bibliotek uczniowskich.

(Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr 5, poz. 160, I).

Goetel F. Pątnik Karapeta. Cyprian Czyż. (B. U. L. 259) Warszawa.

Grodecki K., Lepszy K. i Feldman J. Kraków i ziemia Krakowska. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów 1924. (Licea).

Kraszewski J. I. Stara Baśń. Powieść z IX w. Wstępem i objaśnieniami zaopatrzył K. Wojciechowski. Biblioteka Narodowa. Nakład Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów 1934.

Łoziński W. Oko Proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody. Wydanie nowe, opatrzone objaśnieniami. Nakład Macierzy Polskiej. Lwów 1937.

Malewska H. Żelazna Korona. Tom I i II. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. 1937.

Popiołek K. Tragedia Śląska w czasie rewolucji husyckiej (1419—1435). Wydanie II, zmienione. Nakład Sekcji Dydaktycznej Śląskiego Polskiego Tow. Historycznego. Katowice 1936. (Licea).

P o r a z i ń s k a J. Balbina i Gawron. Nakład wydawnictwa tygodnika dla dzieci „Słonko”. Warszawa 1937.

P r u s B. Sieroca dola. (B. U. L. 258). Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa 1937.

S m o l a r s k i M. Dawna Polska w opisach podróżników. Nakład Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa 1936.

S o s n o w s k i J. Polska w wychowaniu harcerskim. Warszawa 1934.

S t a ń c z y k K. Śląsk przedmurzem Polski (963—1138). Wydanie II zmienione. Nakład Sekcji Dydaktycznej Oddziału Śląskiego Polskiego Tow. Historycznego. Katowice 1936.

Ś w i r s z c z y ń s k a A. i **Z i o m k ó w n a** B. Psotny Morus. Przygoda pieska. Nakład wydawnictwa tygodnika dla dzieci „Słonko”. Warszawa 1936.

Z a w a d z k a S t. Gaptuś i Kruczek. Nakład wydawnictwa tygodnika dla dzieci „Słonko”. Warszawa 1936.

Z i e l i ń s k i T. Klechty attyckie (Irezyona) Tom I, II, III, IV. Nakład Towarzystwa Wydawniczego J. Mortkowicza. Warszawa.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6, poz. 187, I.)

B u r z y ń s k i Z. Pomiędzy chmurami. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów 1936 — dla młodzieży od lat 12.

P ö l d e s J. Ulica Kota Rybołowcy. Przetłumaczył z węgierskiego L. Sillei. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa. Bez daty — dla młodzieży od lat 16.

M e i s s n e r T. Dookoła świata na „Darze Pomorza”. Nakład Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla młodzieży szkół średnich powyżej lat 14.

M o d r a k P. W krainie kangura. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów 1936 — dla młodzieży powyżej lat 14.

S i e r o s z e w s k i W. Ukochana i nieśmiertelna. Przepowiednie Wernyhory. Sclavus saltans. Nakład Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska”. Warszawa. Bez daty.

S o k o ł o w s k i J. Co bociek klekotał. Opowieści przyrodnicze. Nr 5. Nakład „Naszej Księgarni”. Warszawa 1936 — dla uczniów szkół powszechnych kl. V, VI i VII.

S o s n o w s k i J. Miasto młodości. Skład główny: Gł. Skł. Harc. Warszawa 1935 — dla młodzieży od lat 11.

Zieliński T. Świat antyczny. Rzeczpospolita Rzymska. Z ilustracjami. Nakład J. Mortkowicza. Warszawa 1935 — dla uczniów liceów.

(Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr 7, poz. 224, I.).

Meissner J. i Milewski T. W krainie lęku i pragnienia. Dookoła ziemi. Biblioteczka Geograficzno-Podróżnicza. Tom 13. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla młodzieży powyżej lat 14.

Schulbaumówna Z. Kleopatra. Wydawnictwo „Filomaty”. Lwów 1935 — dla uczniów liceów.

Część nieurzędowa.

Nadesłane.

G. A. Yoakana. Ulepszanie zadawania szkolnego. Przeł. I. Wyrzykowska. (Bibl. Przegl. Dzieł Pedagog. T. 31, pod redakcją dra Z. Ziemińskiego). Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 352. Zł 7.80.

Książka G. A. Yoakana, profesora Uniwersytetu w Pittsburgu, poświęcona jest zagadnieniu techniki zadawania i zapoznaje nas z dokonywanymi w szkołach amerykańskich próbami ulepszania zadawania.

Autor zaznacza w przedmowie, że książka jest napisana dla tych, którzy chcą skoncentrować swą pracę nad ulepszaniem jednostek nauczania, opracowaniem i zastosowaniem arkuszy pomocniczych, a również i dla tych, którzy pragną jedynie ulepszyć technikę zadawania bez uciekania się do arkuszy pomocniczych lub innych pomysłów. Yoakan omawia w tej pracy zarówno zadawanie w szkole powszechnej, jak w średniej i wyższej, dodatnie i ujemne strony zadawania nowego i starego typu.

Cz. Kołodziejcki i A. Tuszyński. Łódź motorowa. Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. Str. 152. Zł 3.60.

Jest to pierwszy w polskiej literaturze podręcznik szczegółowo traktujący o wodnym sporcie motorowym. Do niedawna Łódź motorowa była u nas uważana nieomal jako morski jacht milionera, jako zbytek wielokrotnie większy niż posiadanie samochodu.

Tanie silniki przyczepne spowodowały, że koszty posiadania łodzi motorowej zrównały się z kosztami motocykla. Małe zaś, przyczepne silniczki kajakowe uprzyściplniły nawet niezamożnym kajakowcom awansowanie na adeptów sportu wodno-motorowego.

Stanisław Szymborski. Dniestr z dopływami, Prut i Czereposz. Przewodnik dla turystów wodnych. Dziesięć części.

1. Część ogólna (70 gr).
2. Dniestr (od Sambora do Okopów Sw. Trójcy (2.60 zł).
3. Wereszycza (od Janowa do ujścia) (90 gr).
4. Seret (od Załoziec do ujścia) (1.40).
5. Stryj (od Turki do ujścia) (1.30 zł).
6. Świca (od Wygody do ujścia) (90 gr).
7. Łomnica (od Podlutego do ujścia) (1 zł).
8. Bystrzyca (od Pasiecznej do ujścia) (90 gr).
9. Prut (od Jaremcza do ujścia Czeremoszu (1 zł).
10. Czeremosz (od Burkutu do ujścia) (1.30 zł).

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być uregulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedynczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090. — Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracja Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.